

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مولفین: وحیده افشاری، نیر ابوالحسنی (مربی آمادگی گروه آسیب دیدهی شنوایی)

نزهت قلب نواز، عارف تقی پور (گفتار درمانگر)

عباس پیشنمازی (شنوایی سنج)

عنوان و نام پدیدآور	: واحد کار حیوانات / مؤلفین: وحیده افشاری... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تبریز: انتشارات آلتین، ۱۳۹۶. چاپ اول بهار ۹۶
مشخصات ظاهری	: ۴۴ ص: مصور (رنگی)؛ ۲۹×۲۲ سم.
شابک	: ۱۲۰۰۰۰ ریال ۴-۷۵-۸۰۴۲-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: مؤلفین: وحیده افشاری، نیر ابوالحسنی، نزهت قلبنواز، عارف تقی پور و عباس پیشنهادی.
موضوع	: حیوان‌ها-- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: Juvenile literature -- Animals
شناسه افزوده	: افشاری، وحیده، ۱۳۵۲ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ و ۲/۴۹ QL
رده بندی دیویی	: [ج]۵۹۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۵۳۵۶۸

نام اثر: واحد کار حیوانات

تألیف: وحیده افشاری، نیر ابوالحسنی، نزهت قلبنواز، عارف تقی پور، عباس پیشنهادی

ناشر: انتشارات آلتین

قطع: رحلی

لیتوگرافی: افرنگ

صفحه: ۵۱

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: امین

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: isbn:978-600-۸۰۴۲-۷۵-۴

email: yosefr40@yahoo.com   rasoliyosef@gmail.com

web: www.Altin-E.ir   www.arabic.blogfa.com

مرکز پخش: تبریز خیابان امام خمینی (ره) بازار بزرگ تربیت زیر زمین پلاک ۳۱

۰۹۱۴۴۱۲۷۴۹۹ - ۰۹۳۸۱۴۳۱۱۸۵ - ۰۴۱۳۵۵۳۱۹۶۷

بر موجب مصوب ۱۱/۱۰/۱۳۴۸ هجری ۵۵ حمایت از مؤلفان کلامی حقوق این کتاب برای مؤلف محفوظ می باشد

زیر نظر:

-سرکار خانم خوشبخت رییس اداره‌ی آموزش و پرورش استثنایی آذربایجان شرقی

-جناب آقای رحیم پور مدیریت محترم مجتمع مردانی آذری

-سرکارخانم گنبدی کارشناس محترم گروه آسیب دیده‌ی شنوایی

-جناب آقای میرزاخانی مدیریت محترم مقطع ابتدایی (گروه آسیب دیده‌ی شنوایی)

-سرکار خانم نوری معاونت محترم مقطع ابتدایی

فهرست مطالب

۱ ..... سخنی با اولیا و همکاران

۲ ..... روش کار

۳ ..... لوحه‌ی تصویری روستا

۴ ..... لوحه‌ی حیوانات جنگلی

۵-۳۹ ..... معرفی حیوانات

۴۹-۴۰ ..... فعالیت‌های مکمل

۵۱ ..... مهارت دست‌ورزی

بسمه تعالی

سخنی با اولیا و همکاران گرامی:

- کسب مهارت‌های زبانی و گفتاری مستلزم یکپارچگی فرایندهای مغزی و ذهنی می‌باشد. فرایندهایی که به موازات هم منجر به شکل‌گیری مهارت‌های گفتار و زبان می‌شود و طبیعتاً پیش‌نیازهای شامل مهارت‌های شناختی، تکامل حسی-حرکتی، تمایل به برقراری ارتباط و ... جهت شروع یک پروسه‌ی درمانی-آموزشی را مطالبه می‌کند.
- ایجاد موقعیت‌های طبیعی و زمینه‌های مناسب جهت کسب اطلاعات و درک مفاهیم زبانی، امری بسیار مهم و از اصول آموزش زبان به نوآموزان آسیب‌دیده‌ی شنوایی می‌باشد. انتقال تجارب آموزشی‌گشایی به جریان زبان‌آموزی نوآموزان موجب می‌شود، زندگی طبیعی روزمره، الگویی مناسب برای زبان‌آموزی آن‌ها باشد.
- فعالیت‌های پیشنهادی در مجموعه‌ی حاضر، دربرگیرنده‌ی محورهای ریاضی، علوم، اجتماعی، زبانی و تقویت حسی بینایی است (برنامه‌ی درهم تنیده در آموزش دوره‌ی پیش دبستانی) و با هدف تقویت باقی‌مانده‌ی شنوایی، افزایش خزان‌های واژگان، آشنایی با فرایندهای طبیعی گفتار، تقویت مهارت گفتارخوانی و اصلاح تلفظ طراحی شده است.
- آنچه به صورت فعالیت‌های پیشنهادی برای هر حیوان در مجموعه‌ی حاضر ملاحظه می‌کنید، صرفاً نمونه‌ای از فعالیت‌هایی است که می‌تواند روش یا وسیله‌ی آموزشی شما را تحت تاثیر قرار دهد. در نظر داشته باشید که در فعالیت‌های زبان‌آموزی به کاربرد کلمات به صورت تک کلمه بسنده نکنید و همواره در قالب عبارات و جملات با کودک صحبت کنید. در این قسمت، علاوه بر عبارات پیشنهادی در برخی از حیوانات عبارات آهنگین و موزونی با تاکید بر صدای حیوان مورد نظر آورده شده که نوعی بازی کلامی بوده و می‌تواند، توجه کودکان را به کلمات هماهنگ جلب کند و از لحاظ مضمون متناسب با اهداف آموزشی و گروه سنی زبان‌آموزی می‌باشد.
- جهت تعمیم هر چه بهتر آموخته‌ها، مربی و والدین می‌توانند از فیلم‌های آموزشی حیات وحش، بردن نوآموزان به موزه‌ی حیوانات، خمیربازی (درست کردن حیوانات) استفاده کنند.

• قسمت "توصیه به والدین" صرفاً برای استفاده‌ی والدین تدوین شده است و با راهنمایی شما مربیان گرامی می‌تواند در منزل اجرا شود. والدین باید توجه داشته باشند که منظور از تدوین این بخش، از یک سو تعمیم آن چیزی است که کودک توسط مربی و در کلاس یاد گرفته است و از سوی دیگر آموزش نمونه‌های جدید توسط والدین در محیط خارج از کلاس و در موقعیت طبیعی است.

• توالی موارد آموزشی براساس رشد طبیعی تولید آواهای زبان فارسی تدوین شده و اهلی و وحشی بودن حیوانات ملاک ترتیب آن‌ها نمی‌باشد.

• در توصیه‌های گفتاردرمان‌گر از عبارت تاکید "آکوستیکی" استفاده شده است که به معنی تولید کلمه‌ی مورد نظر با سرعت پایین‌تر و بلندی بیش‌تر صوتی می‌باشد.

• در قسمت توصیه‌های تربیت شنوایی از روش شنیداری-کلامی استفاده شده است که عبارت است از استفاده از روش‌های مختلف برای آموزش مهارت‌های گوش دادن و درک گفتار با استفاده از فقط حس شنوایی با توجه به میزان شنوایی کودک، ولی برای سایر کودکانی که دارای سطح شنوایی عمیق می‌باشند، می‌توان از روش شفاهی-کلامی (گفتارخوانی و ...) استفاده نمود.

• توأم بودن شکل نوشتاری و تصویری حیوان مورد نظر (گردی سمت چپ) و رنگ نمودن حیوان داخل کادر ضمن آماده کردن نوآموز برای مهارت‌های خواندن و نوشتن زمینه را برای تولید صحیح کلمات آماده می‌سازد.

• تمرین‌های فعالیت‌های مکمل درمورد حیوانات در این کتاب آمده است که مربی می‌تواند، جهت نیل به اهداف آموزشی و توانبخشی از آن‌ها استفاده کند و یا فعالیت‌هایی نظیر آن‌ها را بسته به نیاز نوآموز خود طراحی نموده و در کلاس از آن‌ها استفاده نماید.

• در این کتاب فرایند فعالیت‌های آموزشی و عملکرد نوآموزان از الگوی زیر پیروی می‌کند.

شنیداری (گفتارخوانی)-دیداری   نوآموز درک کند و نشان بدهد.

شنیداری (گفتارخوانی)-گفتاری   نوآموز درک کند و بگوید.

شنیداری (گفتارخوانی)-حرکتی   نوآموز درک کند و انجام دهد.

"اهداف تدوین واحد کار حیوانات برای کودکان آسیب دیدهی شنوایی"

- تقویت مهارت‌های درکی-بیانی
- زمینه‌سازی برای مهارت‌های خواندن و نوشتن
- آشنایی با مقوله حیوانات (اسامی، ویژگی‌ها، محل زندگی، غذای مناسب، پوشش بدنی، حفظ و مراقبت از آن‌ها)
- افزایش گنجینه‌ی واژگان
- شرکت در بحث و گفتگوهای کلاسی
- افزایش دقت و تمرکز
- صحیح به دست گرفتن مداد
- دست‌ورزی

روش کار:

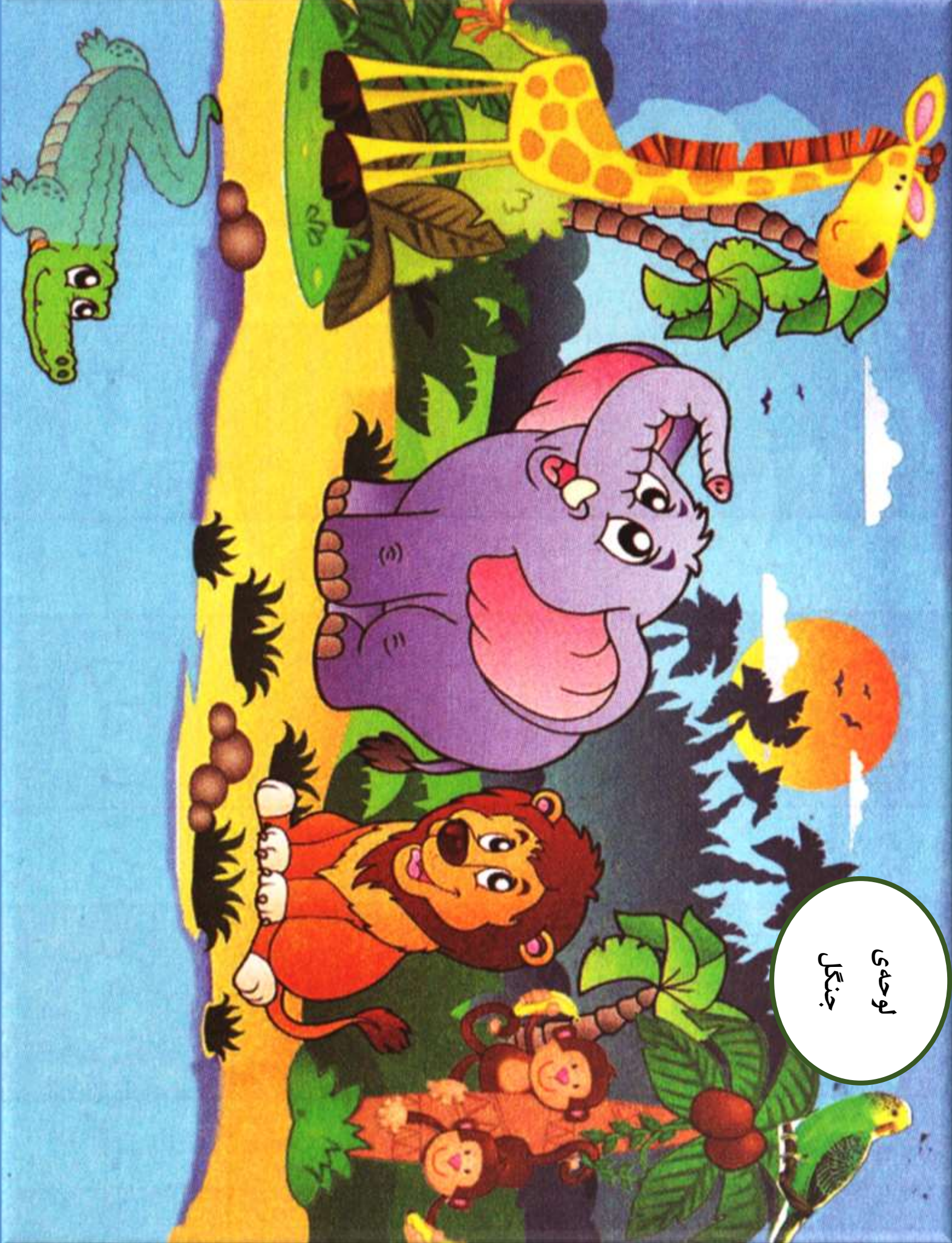
قبل از تدریس به مربی توصیه می‌گردد، صفحه‌ای که به عنوان لوحه‌ی جنگل و روستا در اول کتاب نهاده را باز نموده و در مورد آن با نوآموزان بحث و گفتگو کنند تا در مورد سطح شناخت نوآموزان خود از حیوانات (اسم، خوراک، محل زندگی و ...) اطلاعاتی کسب کند، سپس با توجه به این اطلاعات، جهت تدریس، حیوان پلاستیکی (یا عروسکی) را تهیه نموده، پس از ایجاد انگیزه و معرفی، آن را به دست نوآموزان می‌دهد و با آن‌ها شروع به بحث و گفتگو در مورد اعضای بدن و پوشش بدنی و محل زندگی (باتوجه به عبارات پیشنهادی و توصیه‌های توان بخشی ارائه شده برای هر حیوان) می‌نماید. سپس نوآموزان را گروه‌بندی نموده، تصویر مورد نظر را باز کرده، در مورد آن با هم بحث و گفتگو

می‌کنند (مربی در تمام مراحل کنار نوآموزان است و آن‌ها را جهت نیل به اهداف هدایت می‌کند) و از نوآموزان می‌خواهد، تصویر مورد نظر را رنگ کنند. در جلسات بعدی، مربی ضمن استفاده از ماکت یا ماسک حیوان مورد نظر، شعر موجود یا شعرهای مرتبط که در فرهنگ عامه وجود دارد را با تأکید بر نام و صدای حیوان مورد نظر می‌خواند، منظور از تأکید، استفاده از حالات چهره و بدن و نیز تأکید کلامی می‌باشد. مربی بدین صورت، چندین بار شعر را تمرین و تکرار و هم‌خوانی می‌کند. حال زمان آن رسیده که از کودک، بیان نام و تقلید صدای حیوان مورد نظر را انتظار داشت. بدین صورت که شعر را خوانده و موقع رسیدن به نام و صدای حیوان، مکث نموده و مربی منتظر تکرار کودک بعد از خود می‌شود. زمانیکه این مهارت در کودک تثبیت شد، می‌توان با شروع خواندن شعر، حالت انتظار را در چهره ایجاد کرد تا کودک شعر را بخواند و یا تکمیل کند. البته زمان و میزان دستیابی به این مراحل بستگی به میزان باقیمانده‌ی شنوایی و سایر شرایط نوآموز دارد.

لوچهی
روستا

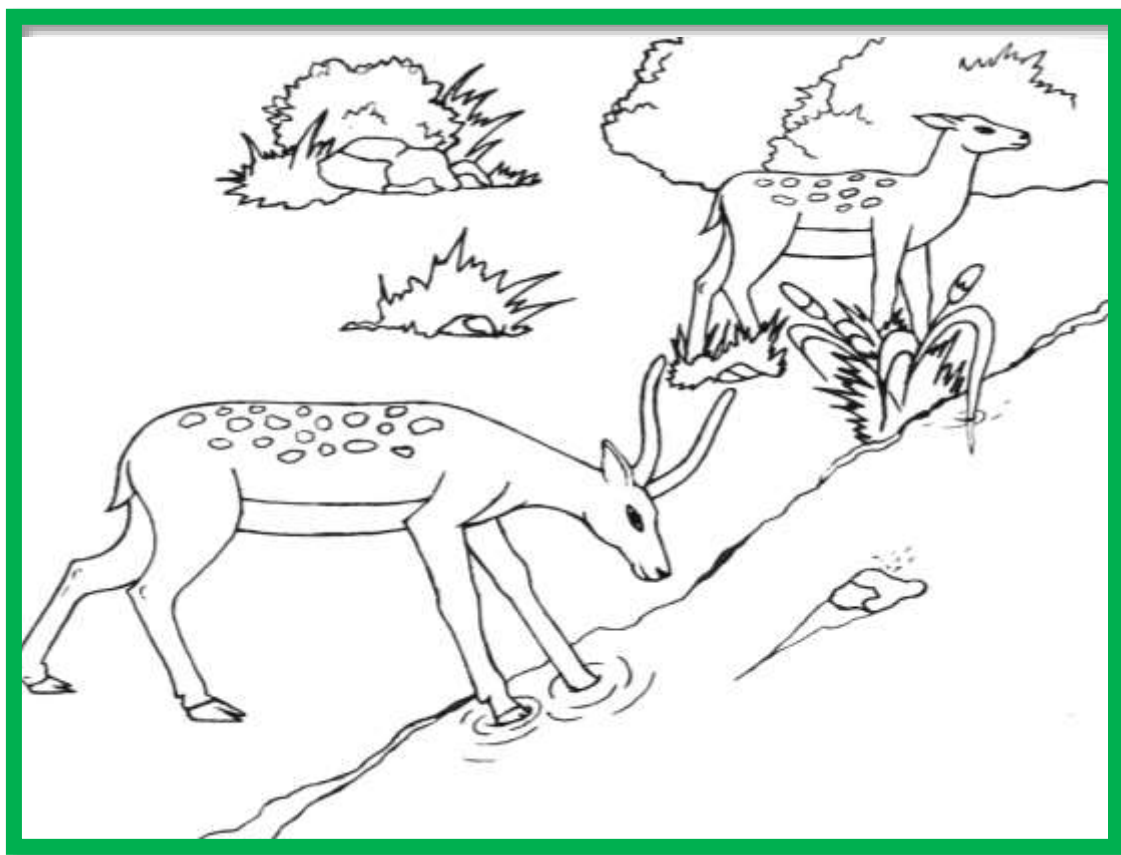
لوحي
جنگل

عبارت پیشنهادی: این چیه؟.....آهو - اینجا چند تا آهو می بینی؟ .... دو تا آهو - آهو دم داره - آهو چهار تا پا داره - آهو قشنگه - این آهو بزرگه - چشم های آهو قشنگه - این آهو کوچیکه

توصیه به والدین: موقع دیدن آهو در فیلم، نام و اعضای بدن و در مورد قشنگی آن، با کودکان صحبت

کنید.

آهو

توصیه ی گفتار درمانی: اگر کودک در تولید کلمه آهو دچار حذف صدای /ه/ شد، می توانید با بخار دادن هوای گلو روی آینه تولید /ه/ را تصحیح کنید.

توصیه ی تربیت شنیداری: تمایز جمله های پیشنهادی از پشت سر به روش شنیداری-کلامی و یا

گفتارخوانی.

عبارات پیشنهادی : -این چیه؟ ماهی -ماهی توی آبه -ماهی توی آب شنا می کنه

-ماهی پا داره؟ نه ماهی پا نداره -ماهی باله داره -تن ماهی چی داره؟ - تن ماهی پولک داره

-این ماهی بزرگه (نو آموز می تواند روی ماهی پولک بچسباند)

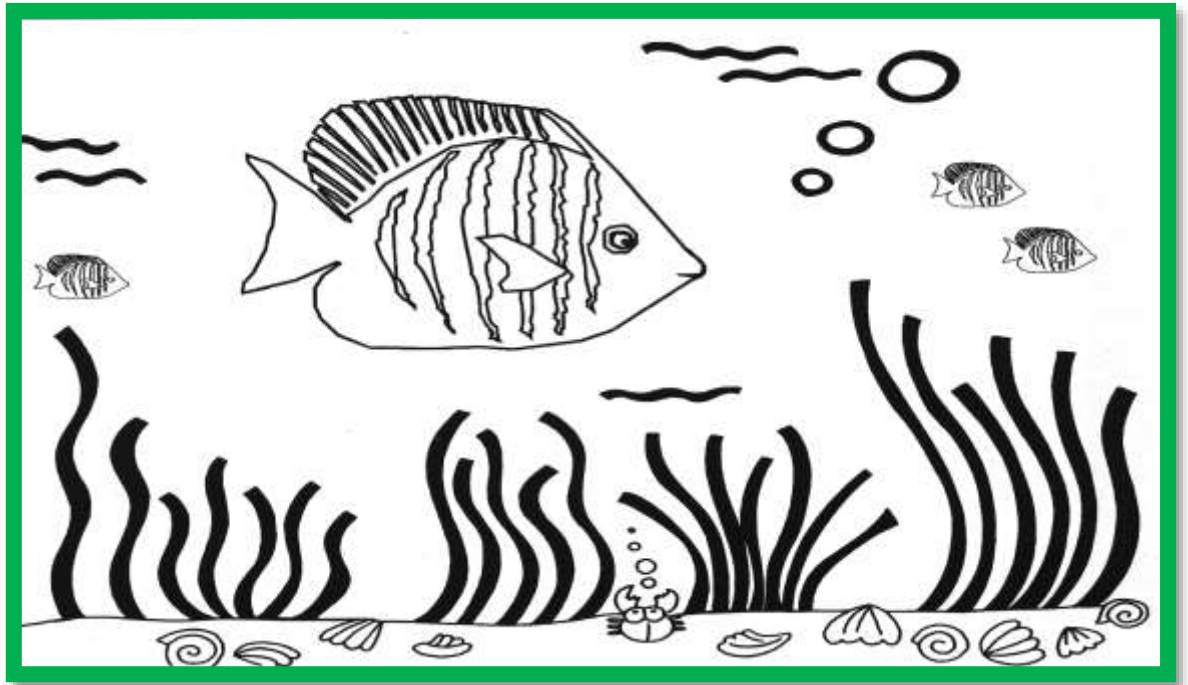
توصیه به والدین؛ کودک را به تماشای آکواریوم ببرید و یا در صورت امکان، یک ماهی داخل تنگ

برایش تهیه کنید و نام ماهی را در قالب جملات پیشنهادی بالا به کاربرید. شما می توانید حیوانات دیگری را که در آب زندگی می کنند، به کودک معرفی کنید.

ماهی

توصیه ی گفتار درمانگر: واژه ی ماهی یک موقعیت بسیار عالی برای آشنایی با تولیدصدای /م/ بصورت

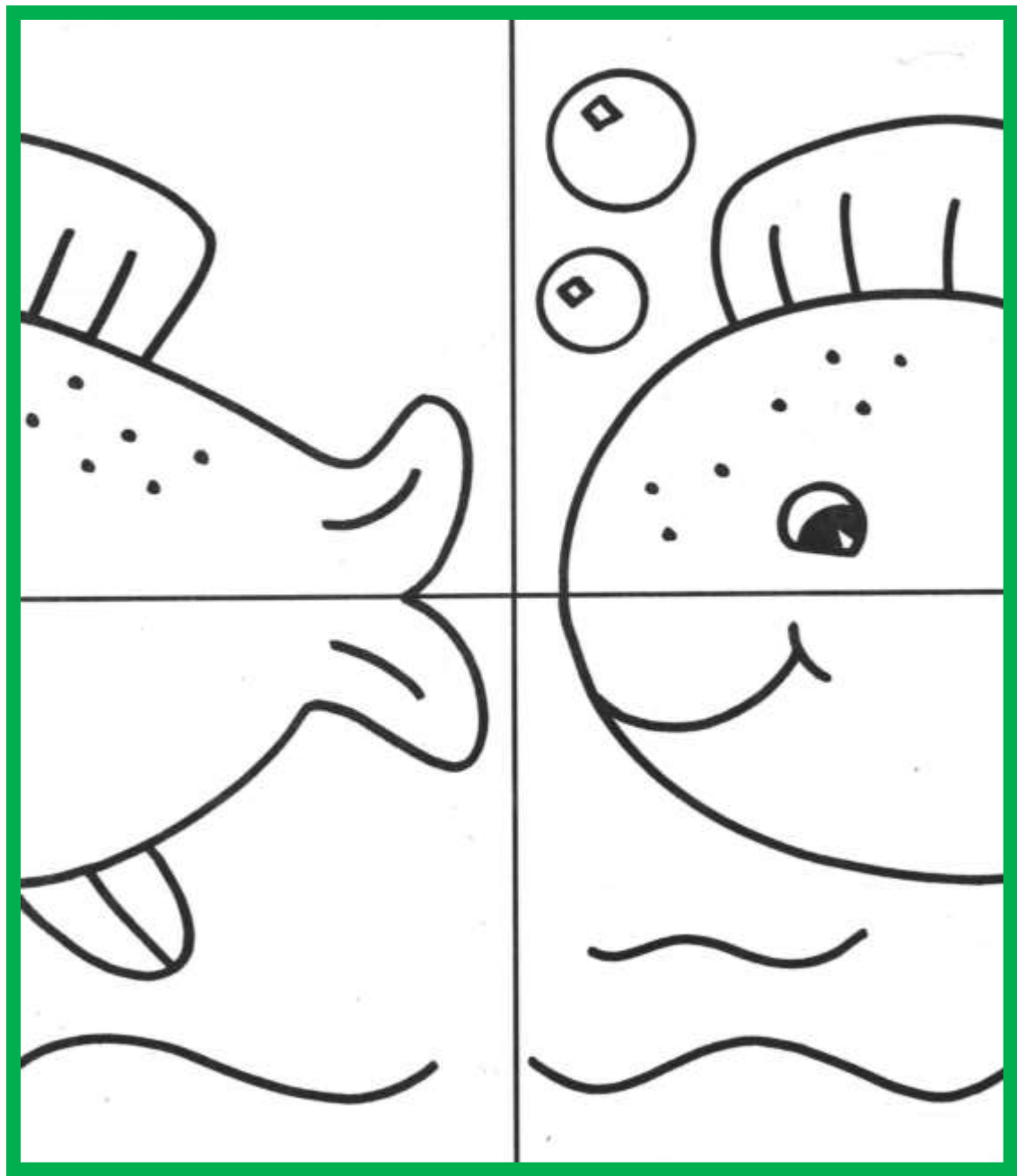

خیشومی می باشد. مربی موقتاً می تواند از دست کودک برای درک ارتعاش در ناحیه ی بینی و یا بناگوش استفاده کند و پس از یادگیری، استفاده از دست را برای تولید /م/ حذف کند.

توصیه ی تربیت شنیداری: تمایز ماهی بزرگ و ماهی کوچک به روش شنیداری-کلامی و یا گفتارخوانی.

- فرزندانم پازل زیر را بریده و حیوان مورد نظر را درست کن و در صفحه بعدی بچسبان و سپس نام حیوان را بگو.

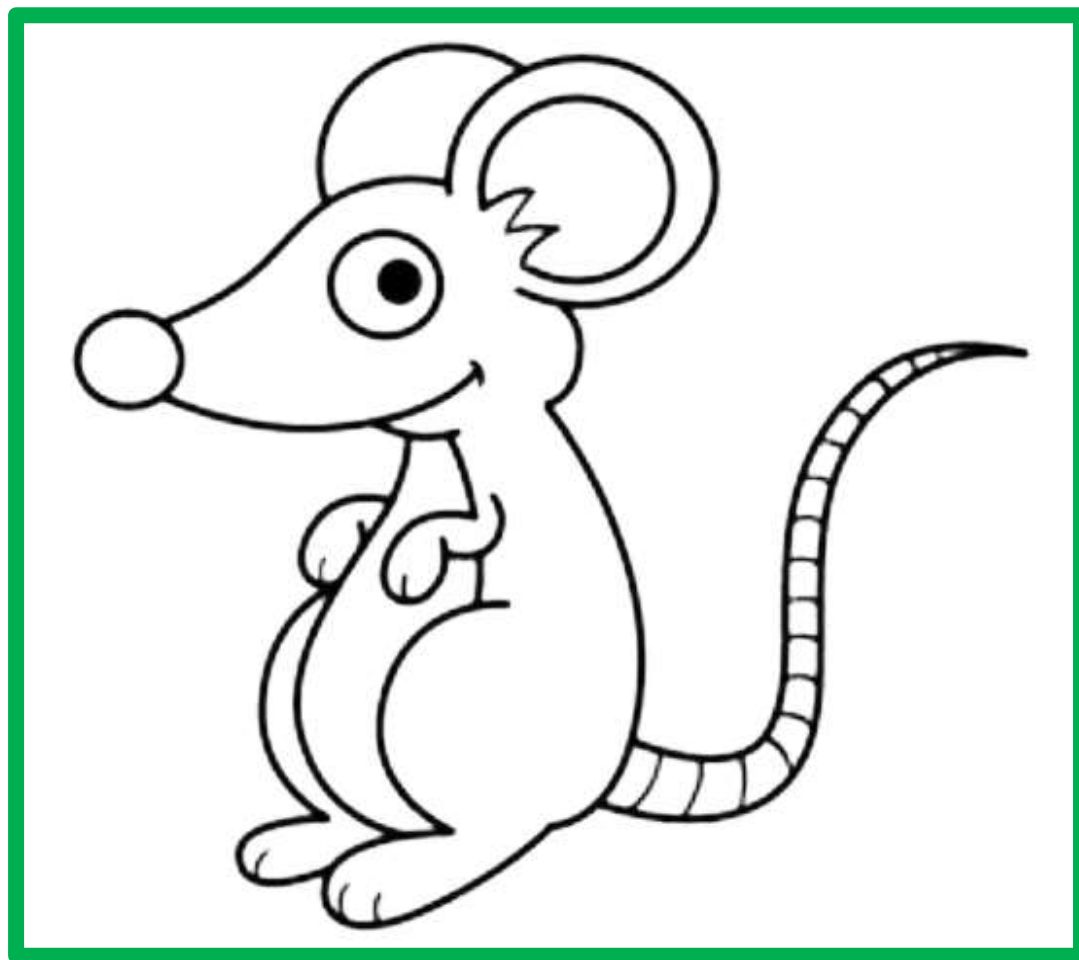

عبارات پیشنهادی: - این موشه - موش دم داره - موش چی می خوره؟ ... پنیر - دم موش درازه - موش ۲ تا گوش داره - موش پا داره

توصیه به والدین: با دادن عروسک موش به فرزندتان سوالاتی را در قالب جملات بالا از او پرسید و

اعضای بدن موش را روی عروسک به او معرفی نمائید.

موش

توصیه‌ی گفتار درمانگر: تاکید بر تلفظ صحیح حرف "م" در کلمه "موش" و در صورت اشتباه گفتن

این حرف توسط نوآموزان، حرف "م" می بایست برجسته‌تر گفته شود.

توصیه‌ی تربیت شنوائی: می توان از تمیز شنیداری کلمات / موش / و / گوش / به عنوان کلمات هم پایان

استفاده کرد.

همکار و والدین گرامی با کمک نوآموز، کاردستی موش را با انواع برگ‌ها تهیه نموده و در موقع درست کردن، کلمه موش و اعضای بدن آن را تمرین و تکرار فرمائید.

موش

توصیه‌ی گفتار درمانگر: کشش بیش‌تر و تاکید آکوستیکی روی صدای /م/ .

توصیه‌ی تربیت شنوائی: تمایز اعضای بدن به روش شنیداری - کلامی و یا گفتارخوانی.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ مار - مار پا داره؟ ... نه مار پا نداره - مار دست داره؟ ... نه، مار دست نداره مری می تواند نوع حرکت مار را به صورت بازی (مسابقه ای) با نوآموزان در کلاس اجرا نماید.

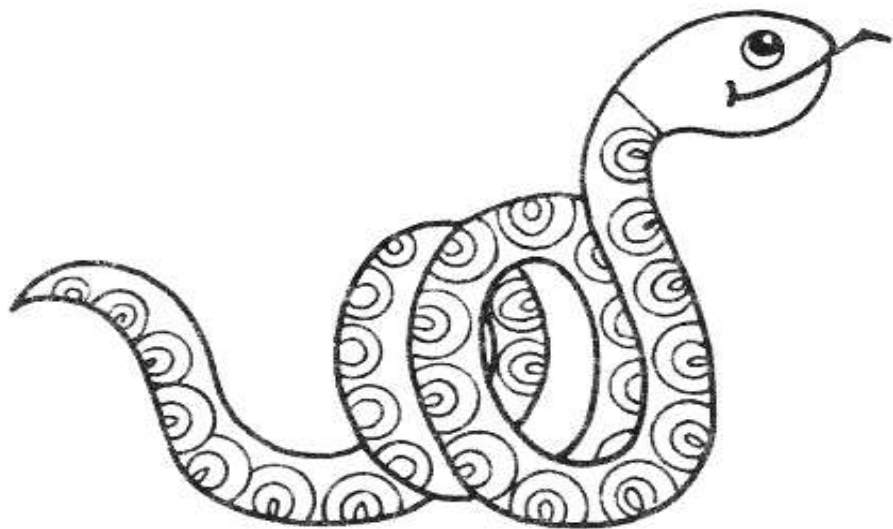
توصیه به والدین: اسباب بازی مار یا کتاب‌های مصور با تصویر مار تهیه کنید و یا در صورت

بازدید از باغ وحش بر کلمه مار در قالب عبارت های بالا تاکید کنید.

مار

توصیه‌ی گفتار درمانگر: همراه با واژه‌ی "مار" براحتی می‌توانید، واژه‌ی ندارد را به کودک آسیب دیده شنوائی تدریس کنید. مار پا نداره مار دست نداره (در صورتی که کودک دچار حذف همخوان /ر/ می‌باشد، می‌توان از دو مار که یکی دم نداشته باشد، جهت آگاهی کودک از حذف هجای پایانی استفاده کرد)

توصیه‌ی تربیت شنوائی: تمایز کلمات تک هجایی "مار" از "بار".

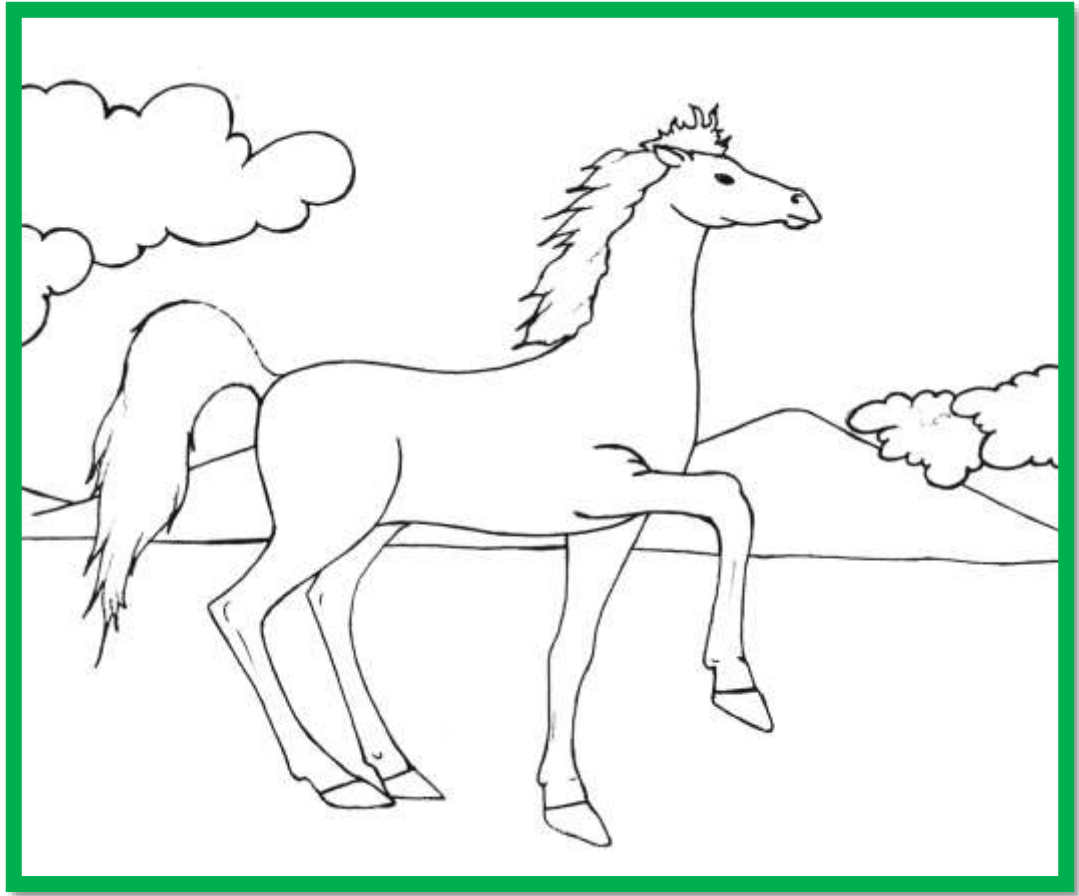
عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ ... اسب - دم اسب کو؟ - اسب چند تا پا داره؟

اسب چی می خوره؟ ... علف

توصیه به والدین: با نشان دادن تصویر کتاب یا اسباب بازی اسب، عبارت پیشنهادی بالا را با کودک

خود تمرین کنید.

توصیه گفتار درمان گر: واژه‌ی اسب گاهی دچار حذف صدای /س/ توسط کودک می‌شود. تاکید

آکوستیکی توسط معلم روی صدای /س/ ضروری است.

توصیه تربیت شنوایی: تمایز کلمات "ابر" و "اسب".

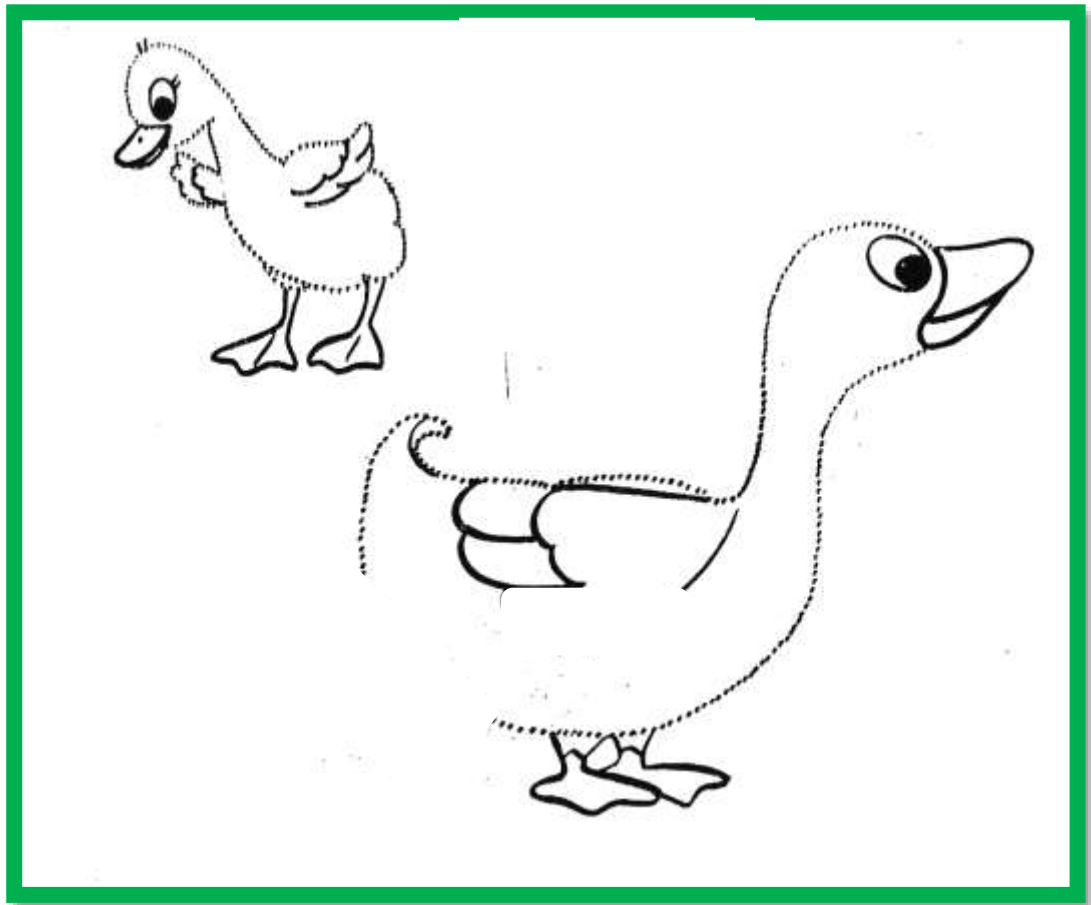
عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ اردک - اردک توی آبه - بدن اردک پر داره - اردک نوک داره

- اردک ۲ تا پا داره - اردک دست داره؟ نه، اردک بال داره

توصیه به والدین: در موقعیت طبیعی (پارک یا روستا)، اردک را به فرزندتان نشان داده و جملات بالا را برای او تکرار نمایید. و همچنین انجام بازی صوتی در قالب صدای اردک برای کودک جذاب می باشد.

اردک

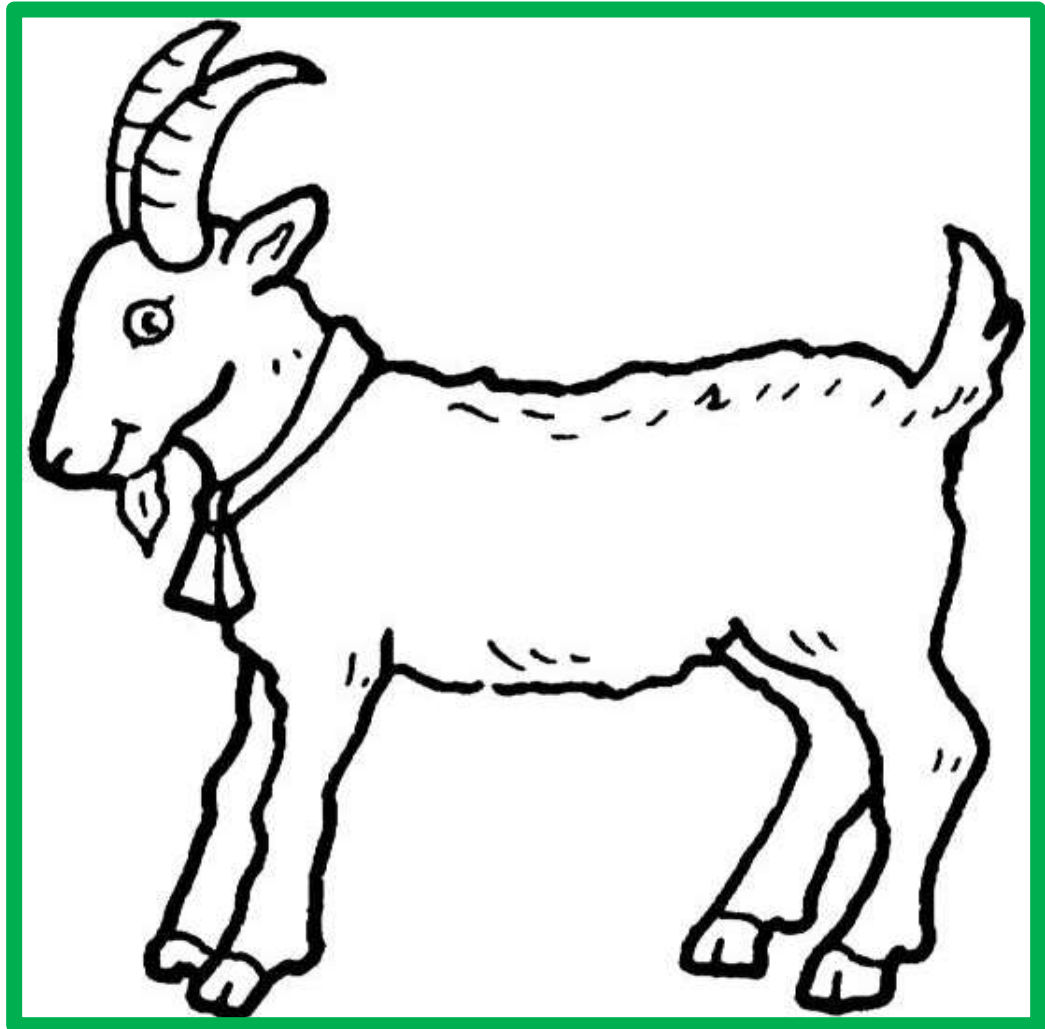

توصیه‌ی گفتار درمانگر: کلمه‌ی اردک، موقعیت مناسبی برای آموزش تلفظ صحیح حرف /ک/ می باشد و برای تاکید بیش تر باید این حرف، برجسته بیان شود. تقلید صدای اردک بعنوان یک بازی صوتی کودک را با چگونگی تولید همخوان /ک/ مفید می باشد.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: اردک را زرد رنگ کن. نوک اردک را قرمز رنگ کن. پاهای اردک را قهوه‌ای رنگ کن.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ بز - بز علف می خوره - بز دم داره - بز شاخ داره - بز بع بع می کنه - بدن بز مو داره

توصیه به والدین: در موقعیت طبیعی (مسافرت یا رفتن به روستا)، بز را به فرزند خود نشان داده و جملات بالا را برای او تکرار نمائید و اجازه دهید تا فرزندتان به پوشش بدن بز دست زده و کلمه‌ی مو را تکرار نماید.

توصیه‌ی گفتار درمانگر: در این کلمه حرف "ز" را برجسته نمائید تا نوآموز این همخوان را درست تولید کند.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: تمایز کلمات "بز" از "موز".

عبارات پیشنهادی: - این ببره - ببر دم داره - پوست ببر راه راه - ببر وحشیه - دندانهای ببر تیزه

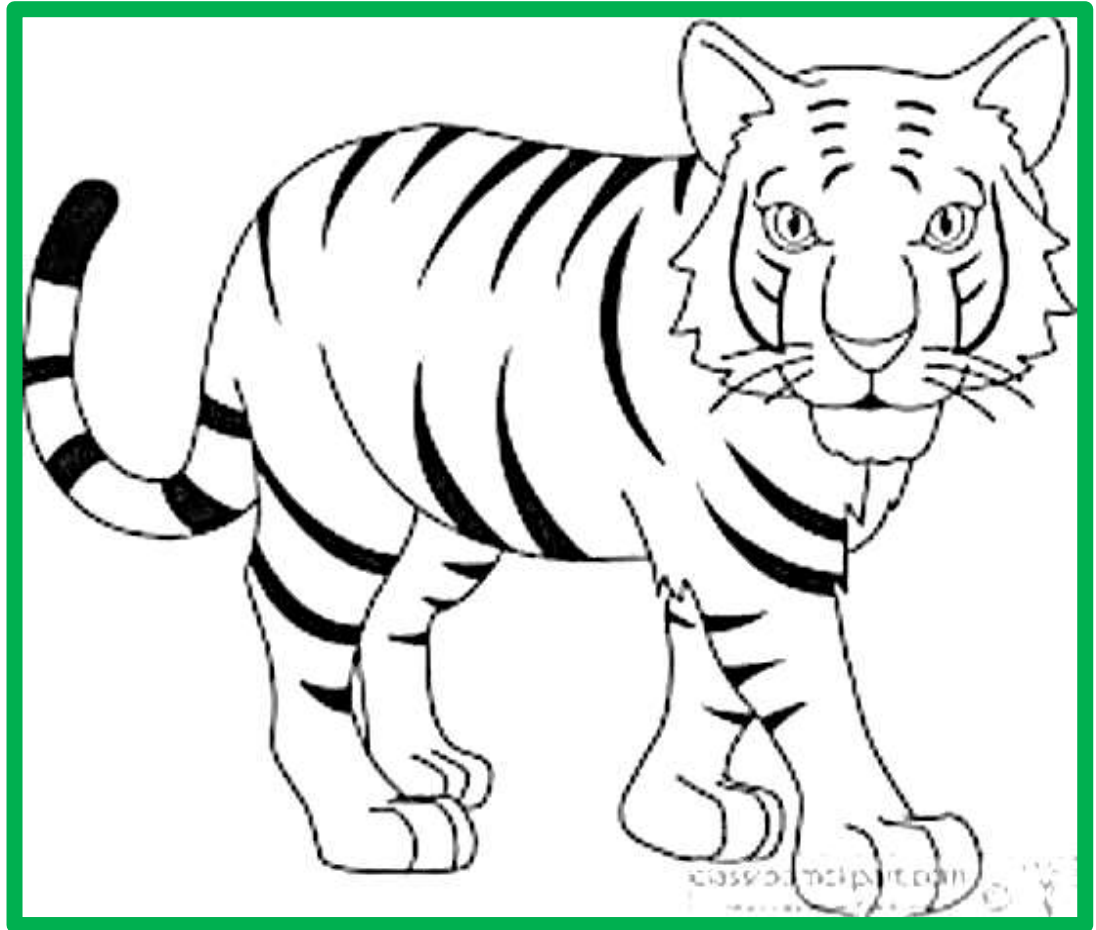
توصیه به والدین: در مورد ببر می توانید این جملات را به او بگوئید:

- ببر قویه - ببر بزرگه

ببر

توصیه ی گفتار درمان گر: واژه ی "ببر" حتما باید با سمبل نوشتاری و نه فقط بصورت شنیداری

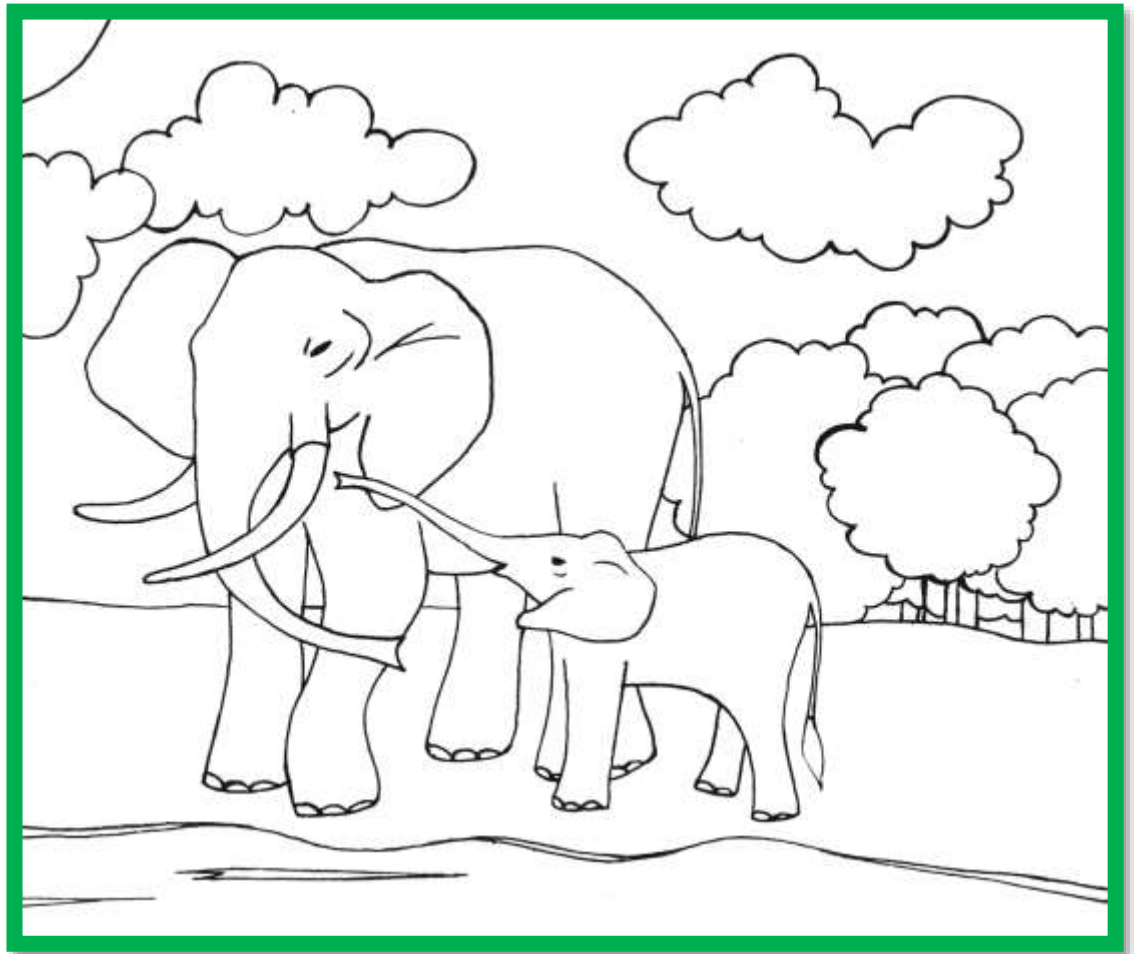
تدریس شود.

توصیه ی تربیت شنوائی: رنگ آمیزی اعضای بدن .

عبارت پیشنهادی: - این فیله - این بچه فیله - فیل بزرگه - این فیل کوچیکه - فیل تو جنگل زندگی می کند.

توصیه به والدین: موقع دیدن فیل یا بردن کودک به باغ وحش عبارات بالا را با فرزندتان کار کنید.

فیل

توصیه‌ی گفتار درمانگر: مربی در این فعالیت می‌تواند، نوآموز را با واژه‌ی پرسشی (کجا) آشنا کند، به این ترتیب که از نوآموز بپرسد، فیل در کجا زندگی می‌کند؟ و پس از مکثی کوتاه، خود مربی پاسخ دهد؛ فیل تو جنگل زندگی می‌کند. این توصیه برای تمام حیوانات قابل اجرا می‌باشد.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: تمایز فیل بزرگ از فیل کوچک.

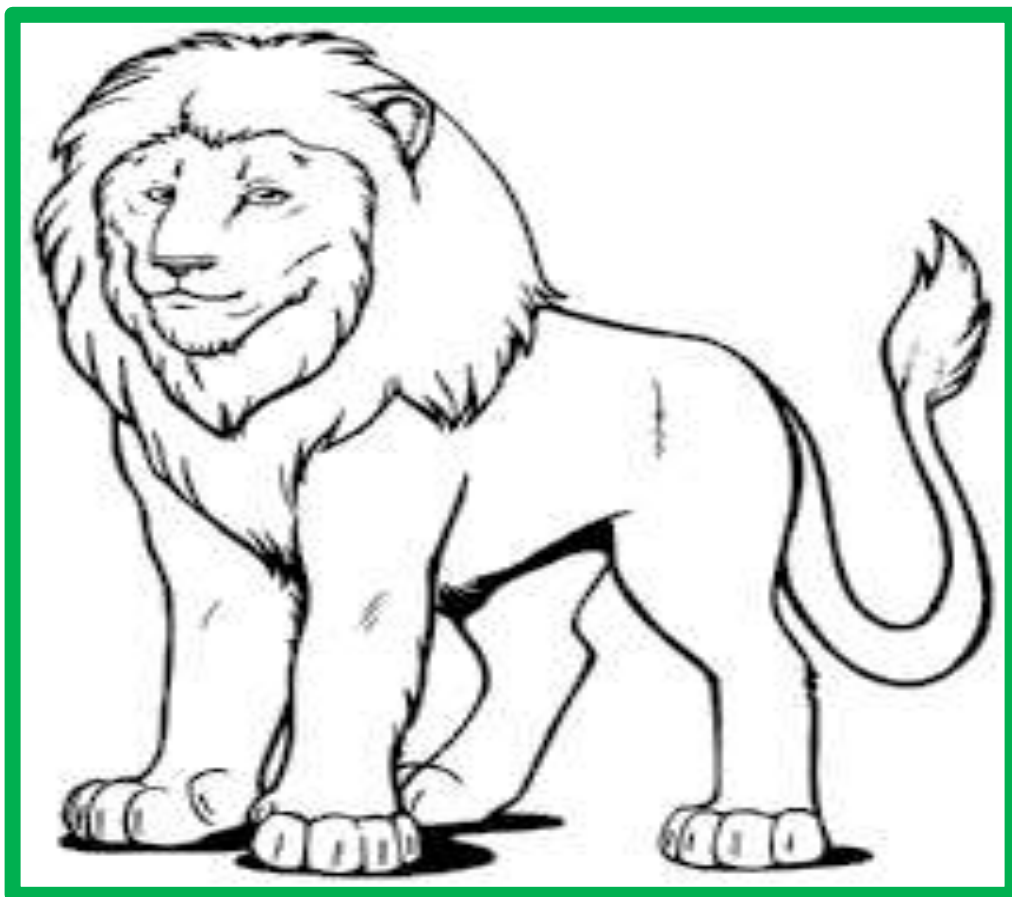

عبارات پیشنهادی: - این شیره - شیر قوبه - شیر دم داره - شیر تو جنگل زندگی می‌کنه.

توصیه به والدین: شما می‌توانید با تاکید بر ۳ معنای (شیر خوردنی - شیر آب - شیر حیوان) در موقعیت طبیعی و یا به کار بردن عبارات مناسب بر کلمه‌ی شیر تاکید کنید. بطوریکه کودک بتواند شیر را در موقعیت‌های مختلف بشناسد.

شیر

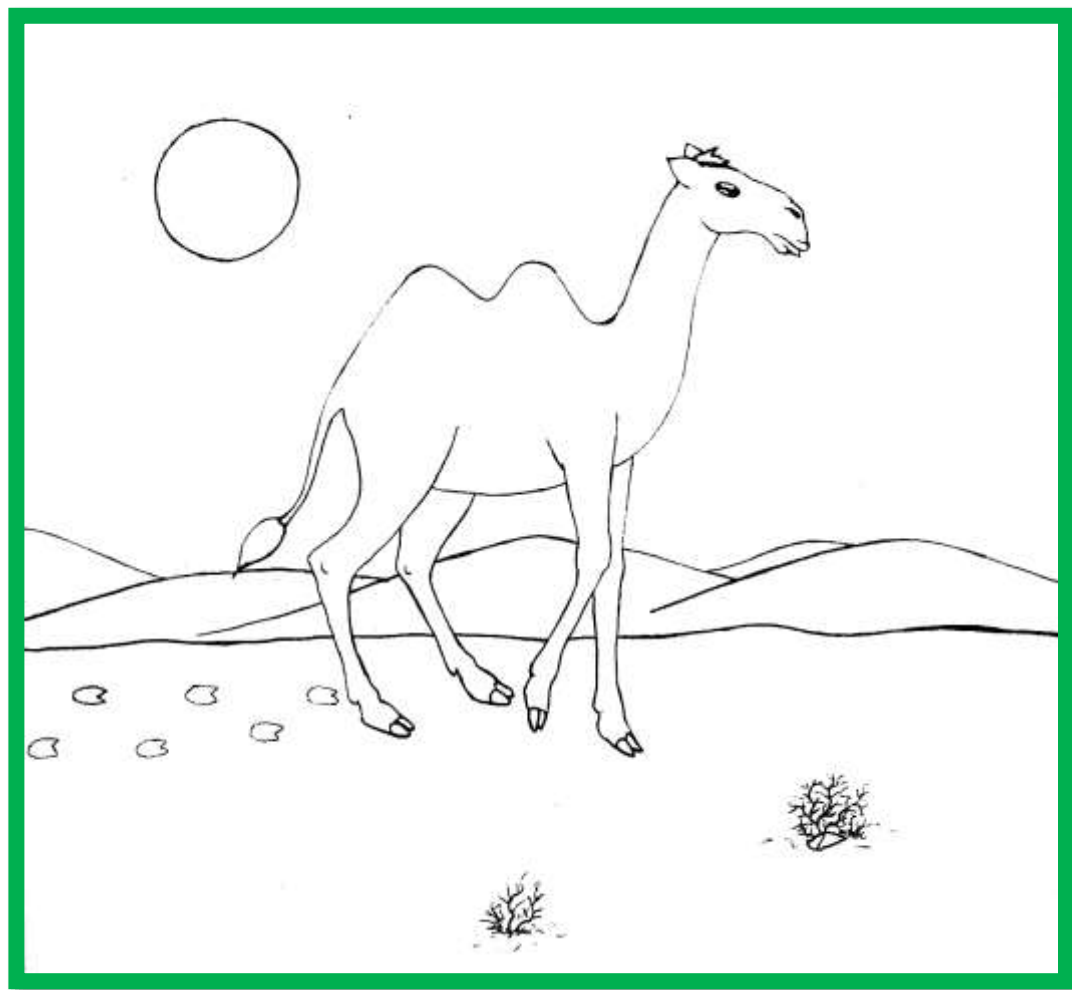

توصیه‌ی گفتار درمانگر: این واژه، موقعیت خوبی جهت آشنائی کودک با صدای /ش/ است. مربی می‌تواند از تاکید آکوستیکی روی صدای /ش/ جهت تحریک و آشنائی و شناسائی صدای /ش/ هنگام تدریس و در طول جلسه استفاده کند.

توصیه‌ی تربیت شنوائی: تمایز اعضای بدن شیر (با استفاده از تصویر) با روش‌های شنیداری-کلامی و یا گفتارخوانی بسته به میزان شنیداری کودک.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ .... شتر - شتر دم داره - شتر بزرگه - شتر تو صحرا زندگی می کنه.

توصیه به والدین: با دیدن تصویر شتر در فیلم‌ها این حیوان را به فرزند خود معرفی کنید.

شتر

توصیه‌ی گفتار درمانگر: مربی می‌تواند با تاکید بر روی صدای /ش/ نوآموزان را با صدای سایشی /ش/ آشنا کند و به این ترتیب مانع خطای تولید /ش/ به صورت جا به جا گوئی با /ت/ شود. .

توصیه‌ی تربیت شنوائی: تمایز کلمات شیر از شتر و تاکید روی صدای اول جهت آگاهی از هم

آغازها

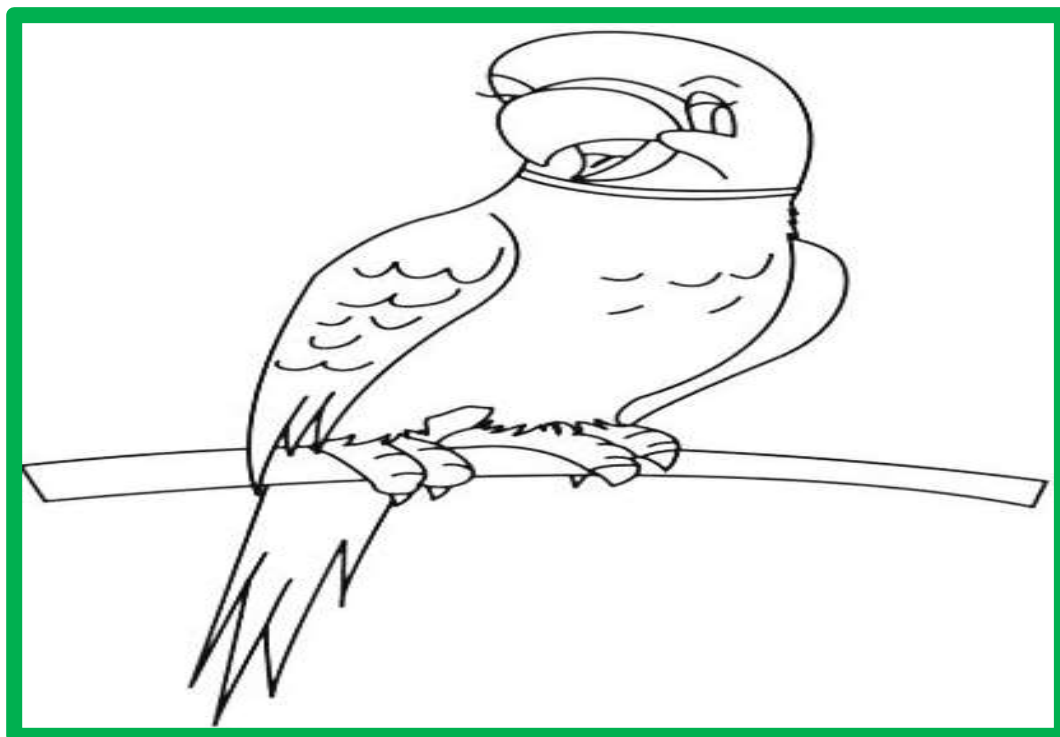

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ ... طوطی - طوطی دست داره؟ نه بال داره - طوطی لب داره؟ نه نوک داره - تن طوطی پر داره - پر طوطی قشنگه - طوطی پرواز می کنه - طوطی دو تا پا داره

توصیه به والدین: با بردن کودک به مغازه پرنده فروشی و تاکید بر کلمه طوطی. اگر احساس کنید

در حد توان کودکتان است، پرنده ای دیگر را هم به او معرفی کنید.

توصیهی گفتار درمانگر: واژه طوطی به دلیل تکرار یک صدا یعنی /ط/ در کنار هم، حتماً باید از روی سمبل نوشتاری تدریس شود و سرعت گفتار مربی باید پائین تر از حد طبیعی باشد.

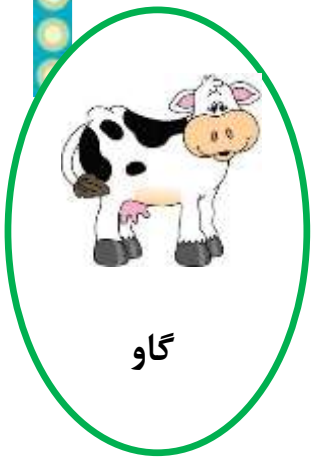
توصیهی تربیت شنوایی: دستورات ذیل از کودک خواسته شود (به روش شنیداری-کلامی و یا گفتارخوانی)

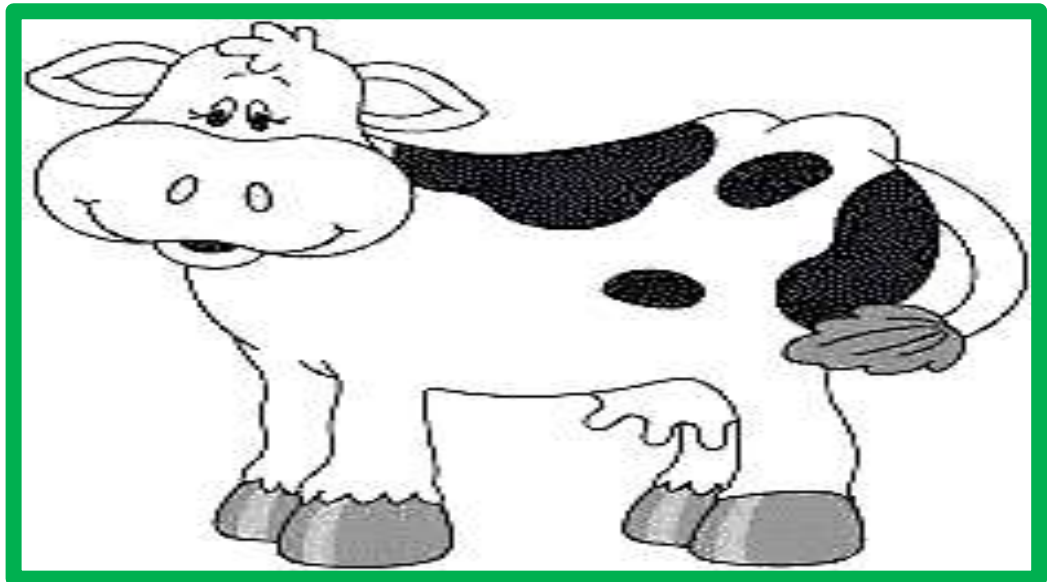
- نوک طوطی رو قرمز رنگ کن. - چشم طوطی رو آبی رنگ کن. - پای طوطی رو زرد رنگ کن.

عبارات پیشنهادی: - این گاو - تن گاو مو داره - گاو شاخ داره - گاو دم داره - این گاو بزرگه - گاو به ما شیر میده - گاو علف می خوره - صدای گاو چیه؟ ما ..... ما .... ما - گاو تو روستا زندگی می کند.

توصیه به والدین: شما می توانید در کتاب های مصور داستانی، فیلم ها یا در صورت امکان در روستاها، گاو را به کودک نشان دهید و به او بگوئید: «چه گاو قشنگی؟ ... این گاو قهوه ایه ... برو جلو و گاو رو ناز کن.»

گاو

توصیه ی گفتار درمانگر: واژه ی گاو برای آشنائی و تصحیح صدای / گ / موقعیت مناسبی است. مربی می تواند هنگام تدریس صدای / گ / را با تاکید آکوستیک بیان کند. حذف همخوان / گ / در واژه ی شایع می باشد. در این صورت، می توان از تصویر ناقص گاو که سر ندارد، استفاده کرد و کودک را متوجه خطای حذف خود کرد.

توصیه ی تربیت شنوائی: دستورات ذیل از کودک خواسته شود (به روش شنیداری-کلامی و یا گفتارخوانی):

- شاخ گاو را زرد رنگ کن. - چشم گاو را آبی رنگ کن. - پای گاو را قهوه ائی رنگ کن.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ این گوسفنده

- گوسفند چند تا پا داره؟ بشمار

- گوسفند چی می خوره؟ علف

- صدای گوسفند چیه؟ بع بع بع

- گوسفند به ما چی می ده؟ شیر

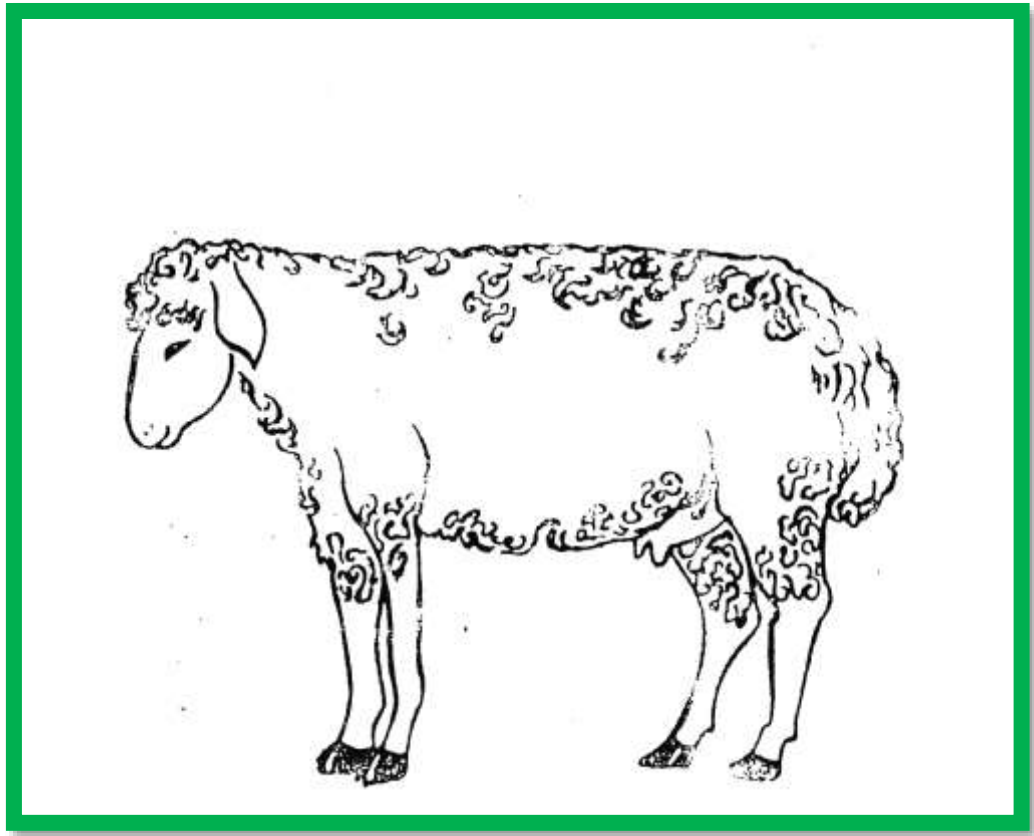

توصیه به والدین: هنگام روبرو شدن با گوسفند (در مسافرت و یا روستا) فرزندتان را از نزدیک با

این حیوان آشنا کنید و اجازه دهید تا پشم گوسفند را لمس کند و تکرار کند.

گوسفند

توصیه‌ی گفتار درمانگر: مربی می‌تواند با تاکید بر روی تولید صدای /س/ از حذف این صدا

توسط کودک جلوگیری کند.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: دستورات ذیل از کودک خواسته شود (به روش شنیداری-کلامی و یا

گفتارخوانی):

-پای گوسفند را زرد رنگ کن.

-چشم گوسفند را قرمز رنگ کن

عبارات پیشنهادی: -این گربه است -تن گربه مو داره -صدای گربه چیه؟ میومیومیو ... -گربه

شیر می خوره

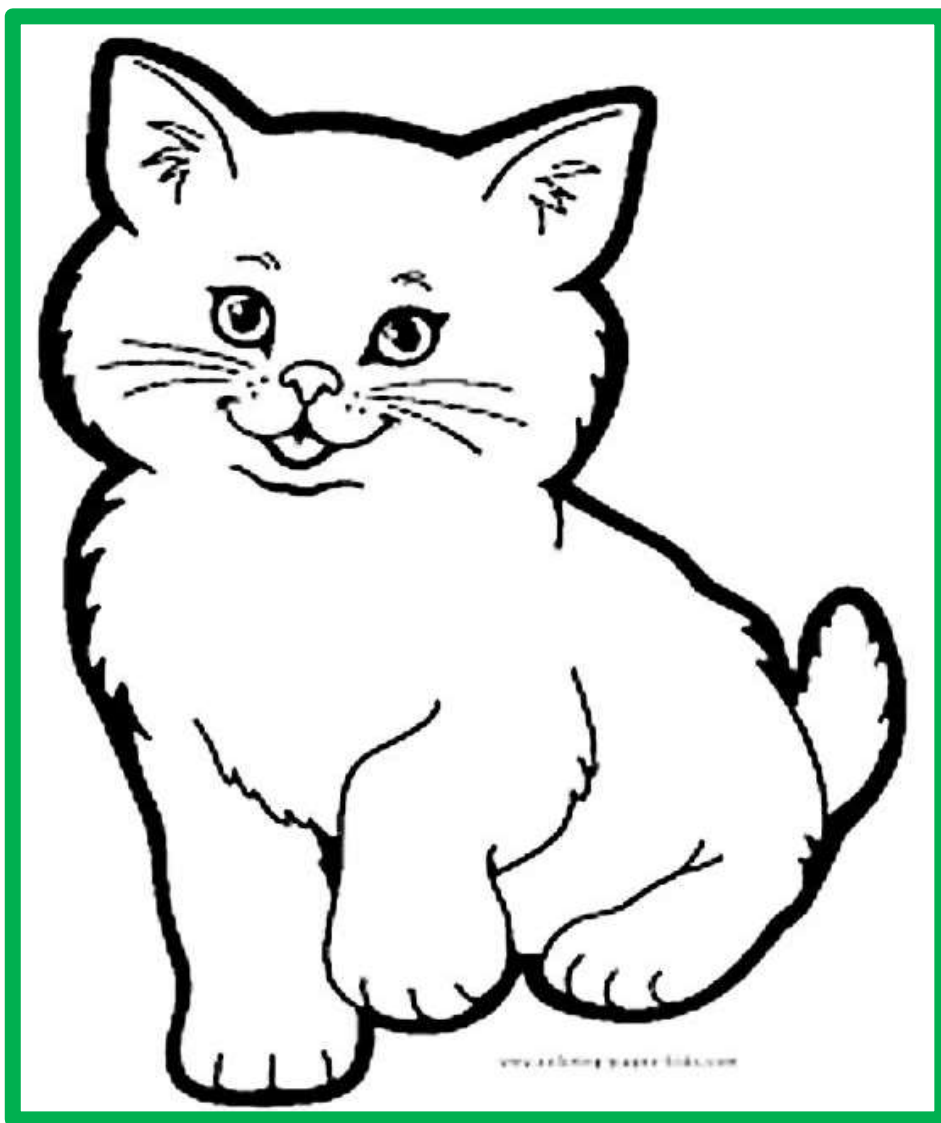
توصیه به والدین: در خانه می توانید با فرزند خود صدای حیوانات مختلف را تقلید کرده و در قالب

بازی با فرزندتان اجرا کنید.

گربه

توصیه ی گفتار درمان گر: تاکید آکوستیکی روی صدای /گ/.

توصیه ی تربیت شنوائی: -رنگ آمیزی اعضای بدن گربه توسط کودک به روش شنیداری-کلامی

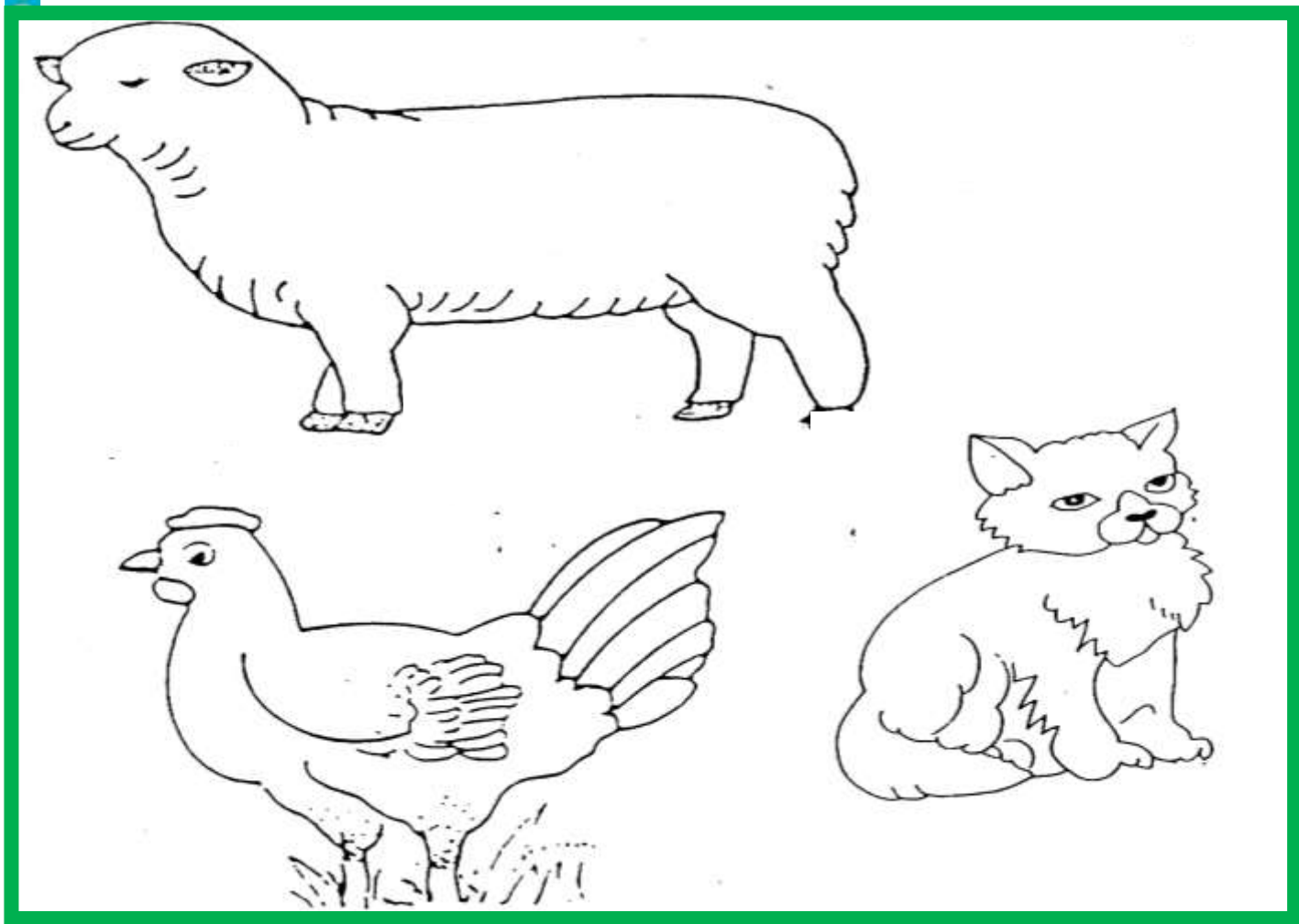
و یا گفتار خوانی.

عبارات پیشنهادی: -این گوسفنده -تن گوسفند پشم داره -این مرغه -تن مرغ پر داره -این گربه است -تن گربه مو داره

توصیه به والدین: در خانه می‌توانید با فرزند خود صدای حیوانات مختلف را تقلید کرده و در قالب

بازی با فرزندتان اجرا کنید.

توصیه‌ی گفتار درمانگر: تأکید آکوستیکی روی صدای /گ/.

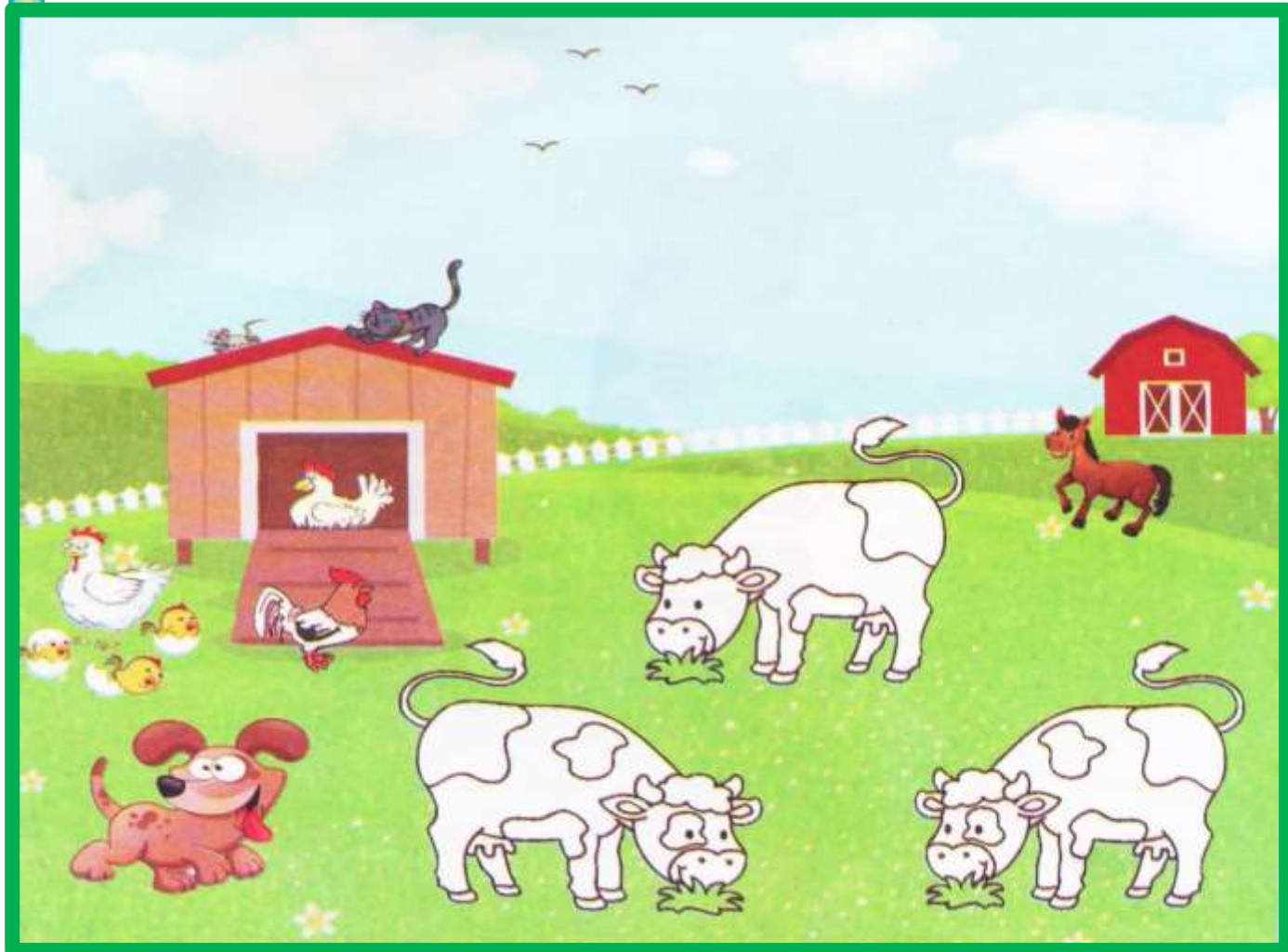

توصیه‌ی تربیت شنوائی: -تمایز صدای گاو و گربه بعنوان تمایز در هجاهای هم آغاز.

-تمایز کلمات "پر" و "پشم"

عبارات پیشنهادی : - اینجا روستاست. - اینجا چند تا گاو هست؟ بشمار ۱، ۲، ۳ - این مرغی ایستاده - بچه ی مرغ جوجه است - این مرغ توی لونه است. - این مرغ کنار جوجه ها - اینجا چند تا جوجه است؟ بشمار - این خروسه - این سگه - و (...)

توصیه ی گفتار درمانگر: می توانید با سوالاتی از کودک او را به واژه یابی تشویق کنید. مثلاً چی به ما

تخم مرغ میده؟ چی به ما شیر میده؟ چی علف می خوره؟

توصیه ی تربیت شنوائی : دستورات ذیل از کودک خواسته شود (به روش شنیداری-کلامی و یا

گفتارخوانی):

اسب را نشان بده. گاو را نشان بده. گربه را نشان بده.

عبارات پیشنهادی: -این خرسه - خرس بزرگه -این بچه‌ی خرسه - بچه خرس کوچیکه

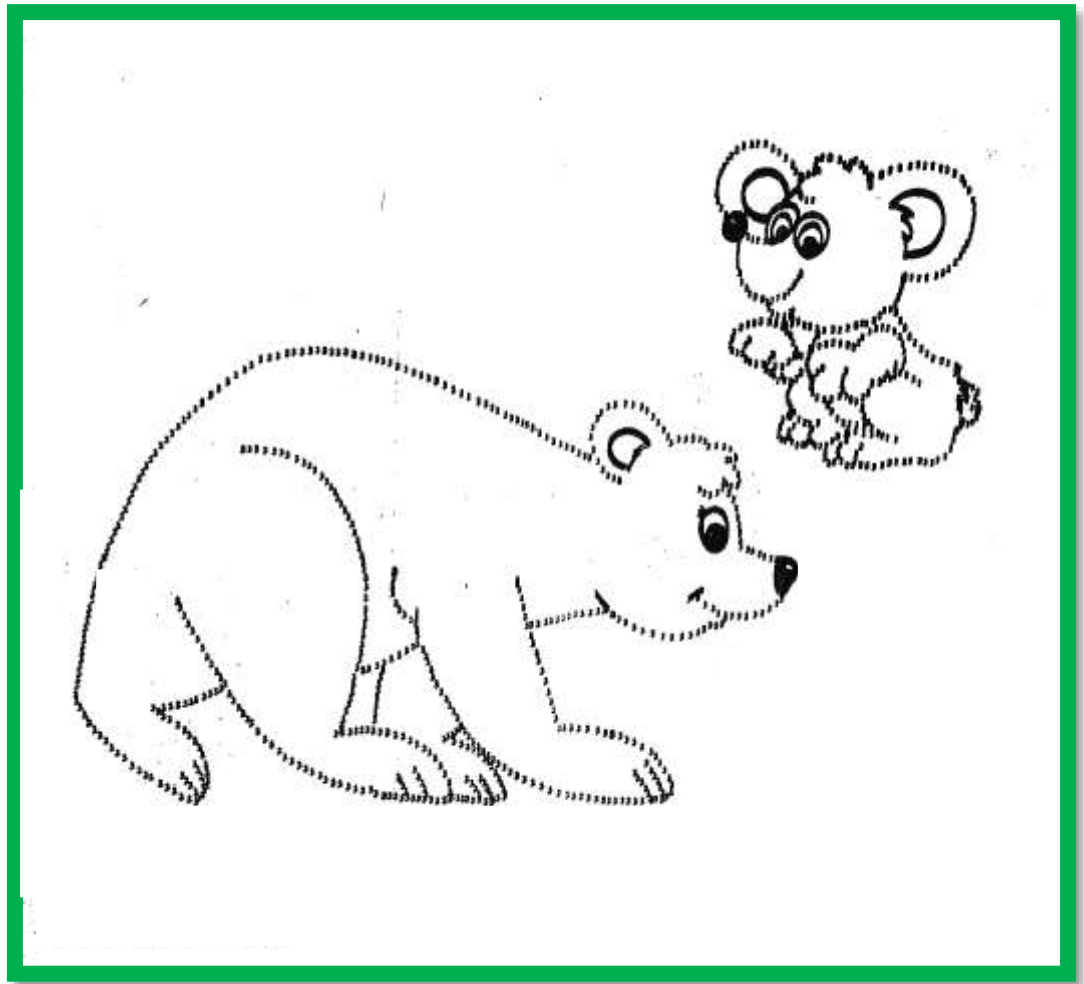
توصیه به والدین: شما می‌توانید موقع تماشای فیلم یا رفتن به باغ وحش به کلمه خرس تاکید کنید و

عبارت بالا را تمرین کنید.

خرس

توصیه‌ی گفتار درمان گر: مربی می‌تواند با تولید صدای /خ/ در واژه‌ی خرس کودک را با تولید

صدای /خ/ در ناحیه‌ی گلو آشنا کند.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: تمایز واژه‌های خرس و خرگوش (مربی می‌تواند تصویر یا ماکت خرگوش

و خرس را تهیه و در کنار تصویر فوق قرار داده و تمرین بالا را اجرا نماید).

عبارات پیشنهادی: - این خرگوشه - خرگوش ۲ تا گوش داره - گوش خرگوش درازه

- خرگوش دم داره - خرگوش چی می خوره؟... هویج - هویج نارنجیه

خرگوش

توصیه‌ی گفتار درمانگر: با تأکید روی تولید همخوان اول یا /خ/ مهارت کودک را در تولید این همخوان

بیش تر کنید.

توصیه‌ی تربیت شنوائی: اجرای تمرین‌های زیر به روش شنیداری-کلامی و یا گفتارخوانی:

- خرگوش را قهوه‌ای رنگ کن. - گوش‌های خرگوش را قرمز رنگ کن. - هویج را نارنجی رنگ کن.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ این خروسه - خروس دانه می خوره - تن خروس پر داره

- خروس تاج داره - این چیه؟ جوجه - جوجه دانه می خوره - جوجه کوچیکه

توصیه به والدین: (مربی و اولیا می توانند شعر زیر را با توجه به نکات روش کار در مقدمه کتاب

اجرا کنند).

قوقولی قوقو آقا خروسه بیدار می کنه ما رو همیشه قوقولی قوقو

خروس

توصیهی گفتار درمان گر: مربی می تواند هنگام تدریس این واژه، با تاکید روی تولید صدای /خ/، یک موقعیت عالی برای تمرین بیش تر کودک با نحوه ی تولید این همخوان فراهم آورد.

توصیهی تربیت شنوائی: تمایز جملات در مجموعه های چند گزینه ای ۱- خروس دم داره. ۲- خروس تاج داره ۳- جوجه دانه می خوره ۴- جوجه نوک داره.

عبارات پیشنهادی: - این سگه - تن سگ مو دار - سگ هاپ هاپ می کنه - سگ استخوان میخوره

توصیه به والدین: اگر کودک اسباب بازی سگ دارد. هنگام بازی با آن بر کلمه سگ تاکید کنید. در تصاویر یا فیلم‌ها، گرگ را نیز به کودک نشان دهید و نام آن را تکرار کنید و به کودک بگویید: -اون سگ نیست، اون گرگه -چه گرگ بزرگی، من از گرگ می ترسم. (مربی و اولیا می توانند، شعر زیر را با توجه به روش کار موجود در مقدمه با کودک اجرا کند).

هاپ هاپ هاپو سگ کوچولو دنبال می کنه دزدارو هاپ هاپ هاپو

توصیه‌ی گفتار درمانی: معمولاً پس از آموزش، کودک این واژه را بصورت /دگ/ تولید می کند، توصیه می شود هنگام تدریس و تمرین این واژه، تولید صدای /س/ را با تاکید "آکوستیکی" همراه کنید.

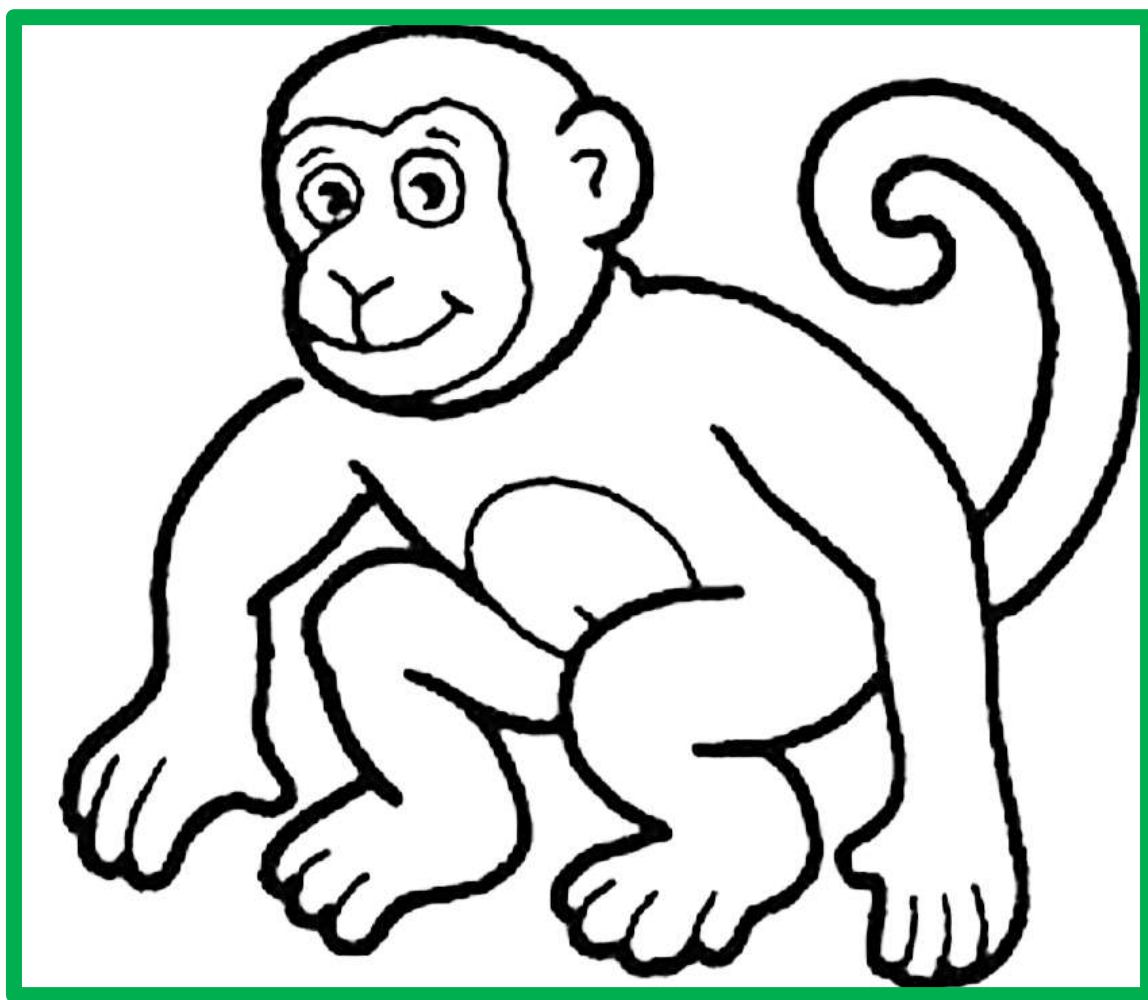
توصیه‌ی تربیت شنوائی: تمایز کلمات سگ از گربه.

عبارات پیشنهادی: -این میمونه

-این میمون قهوه ایه -دم میمون درازه

-میمون چی می خوره؟ -میمون موز میخوره -میمون بالای درخته (تصویر لوحه‌ی جنگل)

توصیه به والدین: شما می‌توانید کودکان را به باغ وحش ببرید تا از نزدیک وی را با میمون آشنا نموده و در قالب عبارات بالا بر کلمه میمون تأکید کنید.

میمون

توصیه‌ی گفتاردرمانگر: مربی و خانواده می‌توانند، هنگام آموزش میمون، موقعیت خوبی جهت آموزش همخوان/م/فراهم کنند. به این ترتیب که با تاکید آکوستیکی روی صدای /م/ به دفعات زیاد نوآموز را با مختصات تولید این همخون آشنا کند.

توصیه تربیت شنوایی: - تمایز اعضای بدن میمون به روش شنیداری - کلامی و یا گفتارخوانی.

-تمایز میمون از موش یا مرغ به عنوان دو واژه هم آغاز

عبارات پیشنهادی: - این مرغه - مرغ ۲ تا پا داره - مرغ نوک داره - مرغ دانه می خوره

- بدن مرغ پر داره - مرغ دم داره - مرغ به ما تخم مرغ می ده

توصیه به والدین: در موقعیت طبیعی مرغ، خروس و جوجه را به فرزند خود نشان داده و جملات

بالا را بیان کنید (مربی و اولیا می توانند، مراحل خواندن شعر زیر را با توجه به روش کار در مقدمه با کودک تمرین نماید).

مرغه می گه قدقد قدا   تخم می زارم تخم طلا   قدقد قدا

مرغ

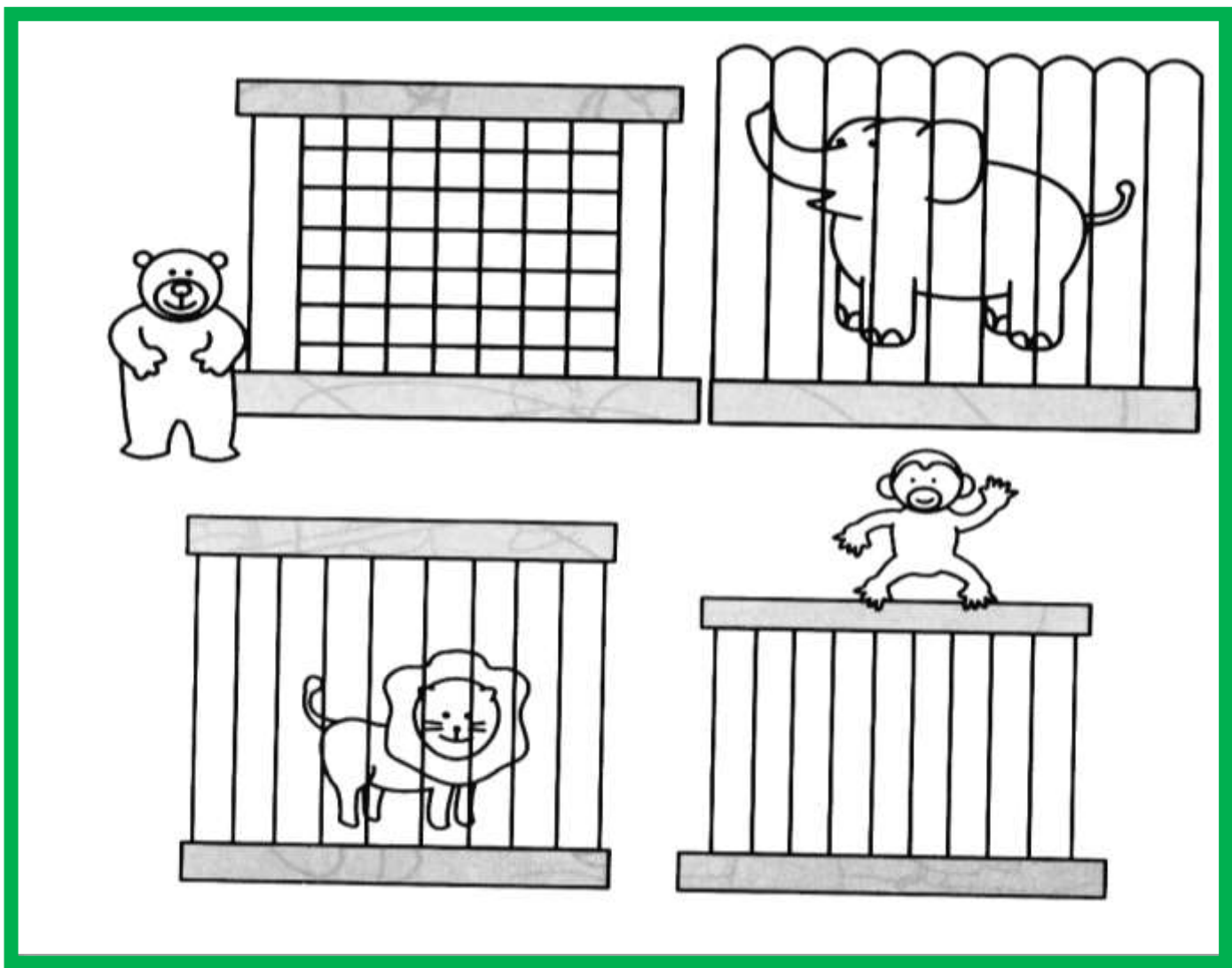
توصیه‌ی گفتار درمانگر: صدای مرغ فرصت مناسبی جهت تثبیت همخوان /ق / می باشد.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: تمایز اعضای بدن مرغ.

عبارات پیشنهادی: - فیل داخل قفسه - خرس کنار - قفسه میمون، بالای قفسه - شیر داخل قفسه

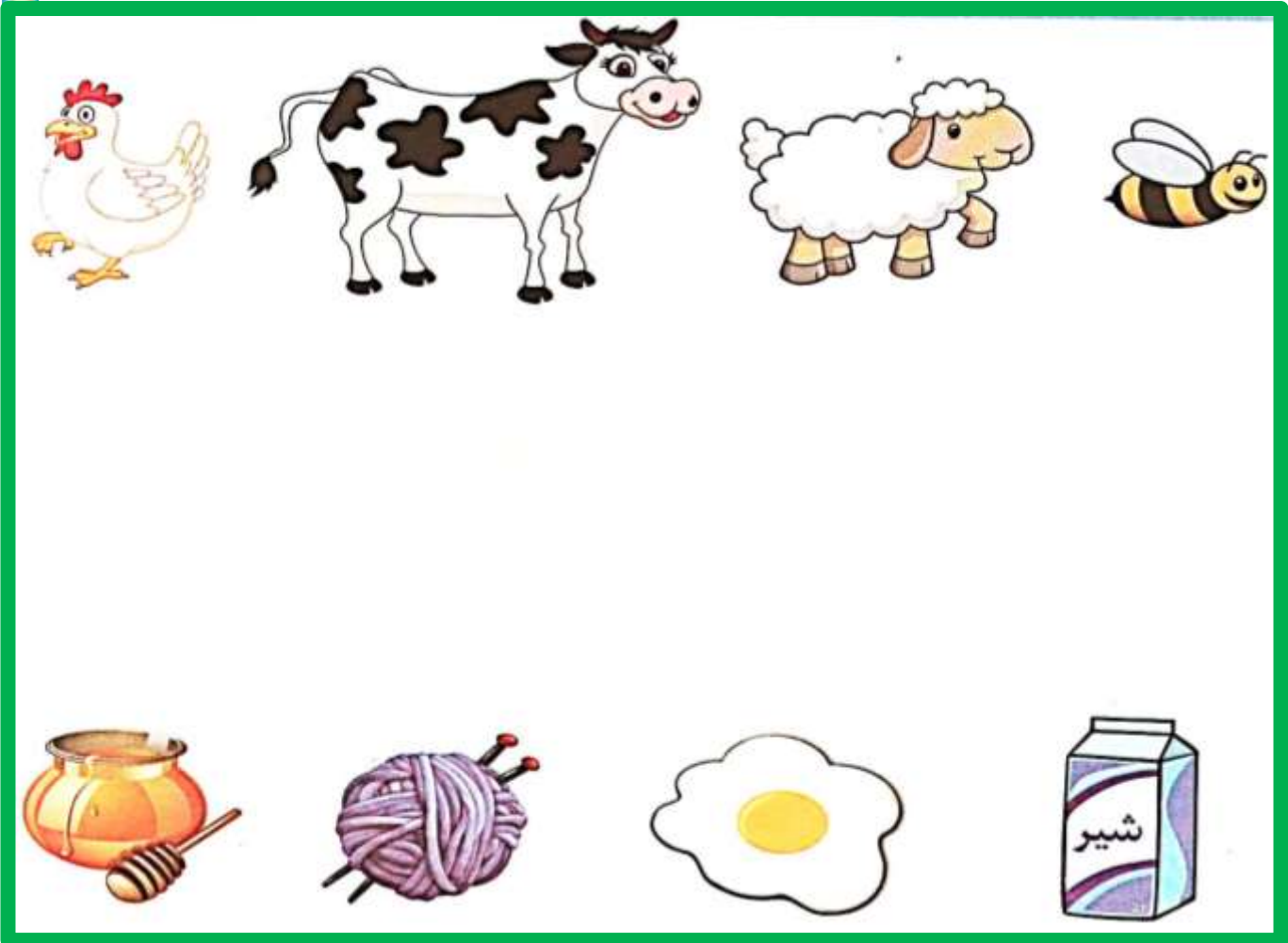
توصیه‌ی گفتار درمان گر: بهتر است واژه‌های متضاد "داخل و خارج" در یک جلسه تدریس نشود و در بازه‌ی زمانی بیش‌تر از یک جلسه، این دو واژه تدریس شود و پس از تثبیت یک مفهوم، مفهوم دیگری تدریس شود.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: تمایز واژه‌های فیل، شیر، خرس و میمون.

عبارات پیشنهادی: - گاو به ما چی میده؟ ... شیر - زنبور به ما چی میده؟ ... عسل - عسل ما رو قوی می کنه - عسل رو کی برای ما درست می کنه؟ ... زنبور - تخم مرغ ما رو قوی می کنه

توصیه به والدین: شما موقع استفاده از محصولات حیوانی در منزل در موقعیت طبیعی، می توانید از

فرزندتان بخواهید که مثلا : تخم مرغ را چی به ما میده؟ ... مرغ

توصیه ی گفتار درمانگر: مربی می تواند با اشاره به تصویر بالا، عبارات زیر را با کودک تمرین نماید.

- زنبور به ما چی میده؟ ... عسل - گوسفند به ما چی میده؟ پشم مرغ به ما چی میده؟ ... تخم مرغ و ...

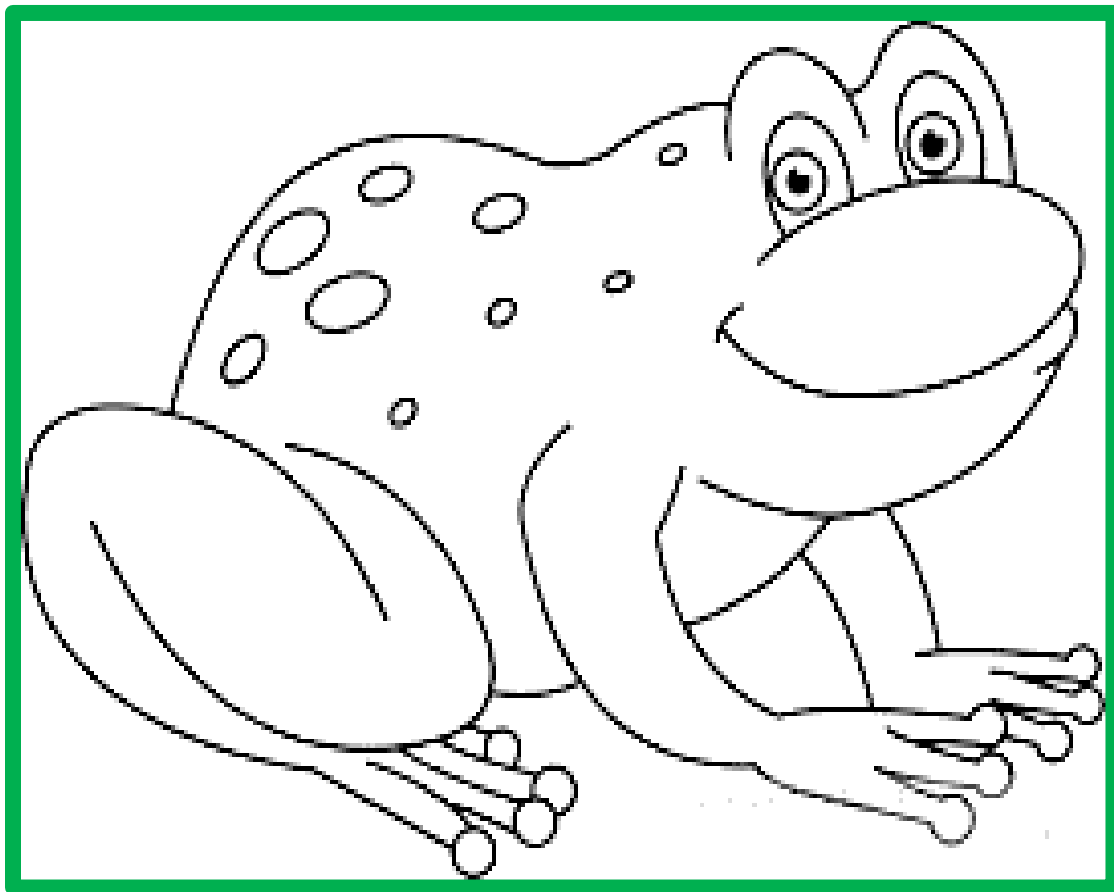
توصیه ی تربیت شنوائی: تمایز کلمات.

عبارات پیشنهادی: - این قورباغه است - قورباغه چه رنگیه؟ ... سبز - قورباغه قور قور می کند. (مربی می تواند نوع حرکت قورباغه را به صورت مسابقه در کلاس اجرا نماید)

توصیه به والدین: در موقعیت های طبیعی، قورباغه را به فرزند خود نشان دهید و نظر او را به رنگ و نوع حرکت قورباغه جلب کنید و بصورت نمایشی جهیدن قورباغه را با فرزندتان تمرین کنید.

قورباغه

توصیه ی گفتار درمانگر: تاکید آکوستیکی روی صدای /ق/ و همچنین بازی صوتی صدای /ق/ با کمک قرقره کردن آب توسط نوآموز.

توصیه ی تربیت شنوائی: با توجه به اینکه معمولاً نوآموزان در تولید همخوان /ق/ دچار جابه جاگویی با همخوان /د/ می شود، بازی صوتی قورقور... و دوردور... را انجام داده و از کودک بخواهید صدای قورباغه را از صدای دوردور تشخیص دهد.

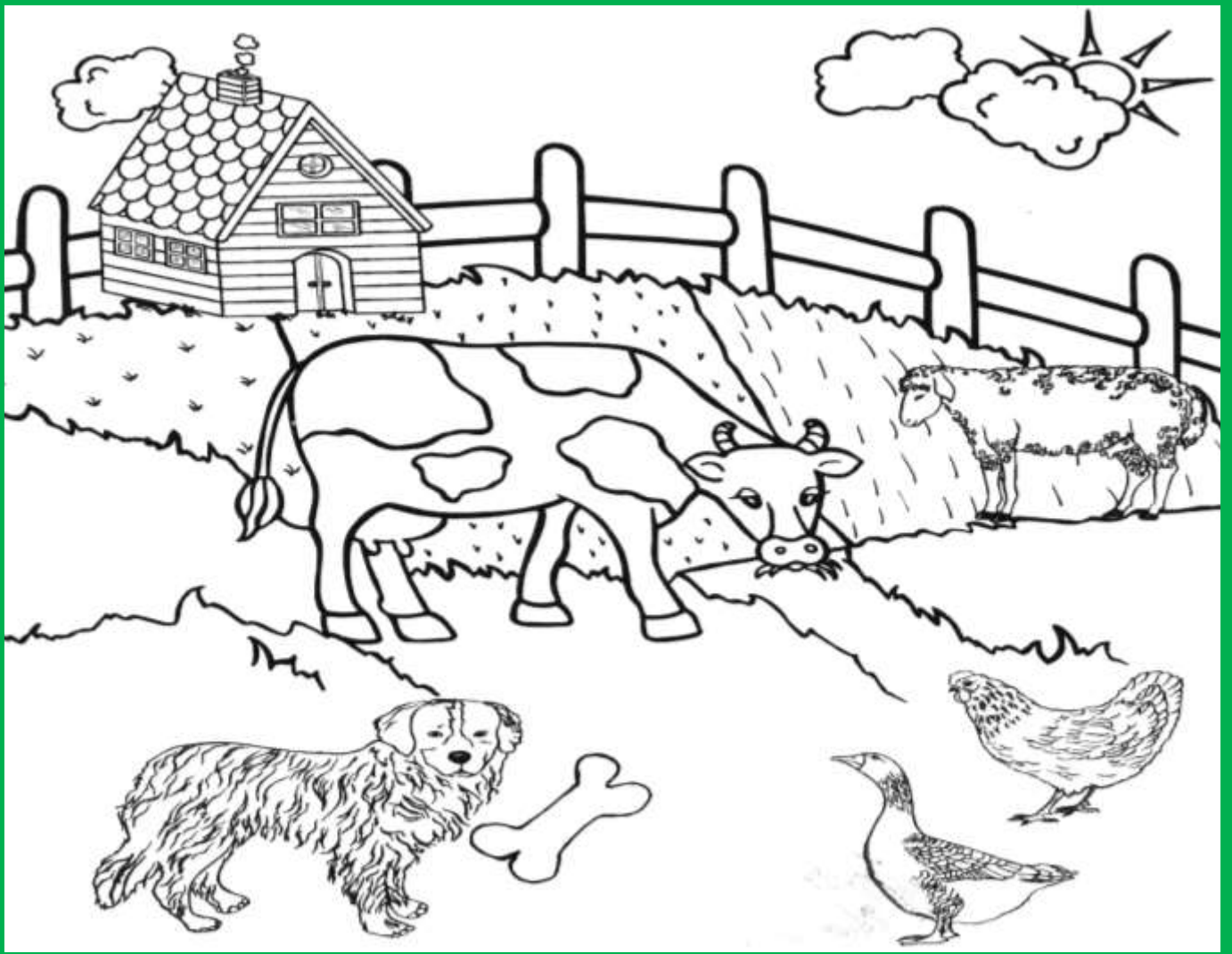
سگ استخوان می خوره

گاو علف می خوره

عبارات پیشنهادی: - اینجا روستاست

مرغ دانه می خوره

-گوسفند علف می خوره

توصیه‌ی گفتار درمانگر: مربی می‌تواند با انجام بازی صوتی، نوآموز را تشویق به واژه‌یابی کند. مثلاً بعد از تقلید صدای گاو از کودک بخواهد صاحب صدا را پیدا کند. کدام حیوان می‌گوید؟ ماااا .... ماااااااااا

توصیه‌ی تربیت شنوائی: - گاو را نشان بده - سگ را نشان بده - مرغ را نشان بده

- گوسفند را نشان بده خانه را نشان بده.

عبارات پیشنهادی: - این چیه؟ زنبور - زنبور بال داره - زنبور کوچیکه - زنبور به ما چی میده
؟ ... عسل - صدای زنبور چیه ؟ ... وزززرززر

توصیه به والدین: در خانه با نشان دادن تصویر زنبور، پرواز کردن زنبور را بصورت بازی با فرزندتان اجرا کنید و بگوئید زنبور پرواز می کند (مربی و اولیا می توانند با توجه به مراحل خواندن شعر با روش ذکر شده در مقدمه همراه کودک اجرا نماید).

زنبور

توصیه‌ی گفتار درمانگر: تاکید آکوستیکی روی صدای /ز/ در واژه‌ی زنبور و یا تقلید صدای زنبور می‌توان کودک را با نحوه تولید صدای "ز" آشنا کند.

توصیه‌ی تربیت شنوایی: رنگ آمیزی تصویر.

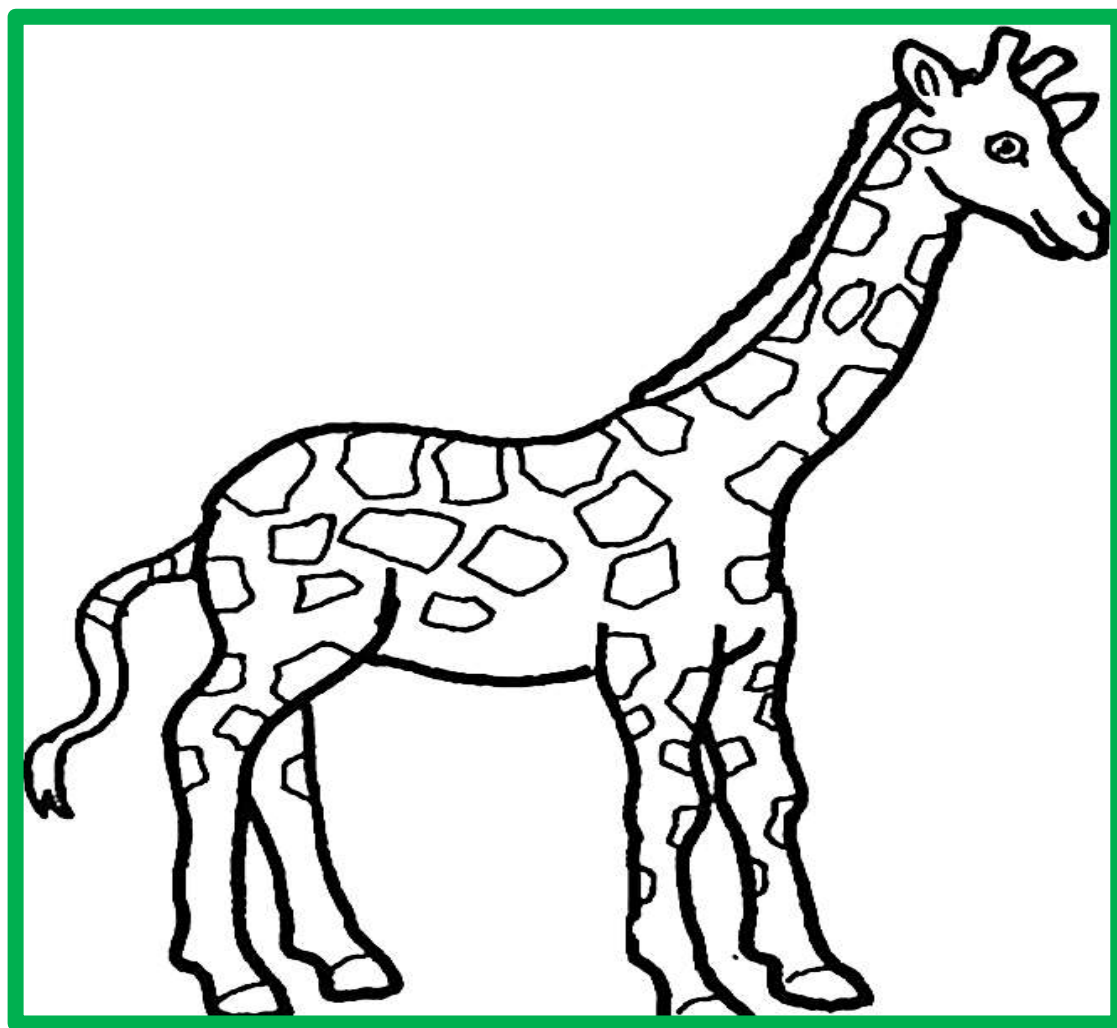
عبارات پیشنهادی: -این زرافه است -گردن زرافه درازه -تن زرافه خال خالیه

- زرافه توی جنگل زندگی میکنه

توصیه به والدین: فرزندتان را به باغ وحش ببرید و توجه وی را به دراز بودن گردن زرافه جلب نمایید. موقعیت خوبی برای تکرار و تعمیم کلمه ی گردن است.

زرافه

توصیه ی گفتار درمانگر: با تاکید آکوستیکی روی همخوان /ز/ در واژه های زرافه، زردودراز در قالب عبارات پیشنهادی بالا نوآموز را بامختصات تولیدی /ز/ آشنا کنید.

توصیه ی تربیت شنوایی: تمایز اعضای بدن به روش شنیداری - کلامی.

• (مربی با نوآموزان و با اشاره به تصاویر زیر خواندن شعر را همراهی کند.)

حیوونا خیلی هستن

اهلی و وحشی هستن

***

گاو، بچاش گوساله

بز بچاش بزغاله

***

گوسفند و میش و بره

می چرند توی دره

اسب و شتر تو صحرا

بار می برند به هر جا

***

روباه و شیر و پلنگ

حیوونای رنگارنگ

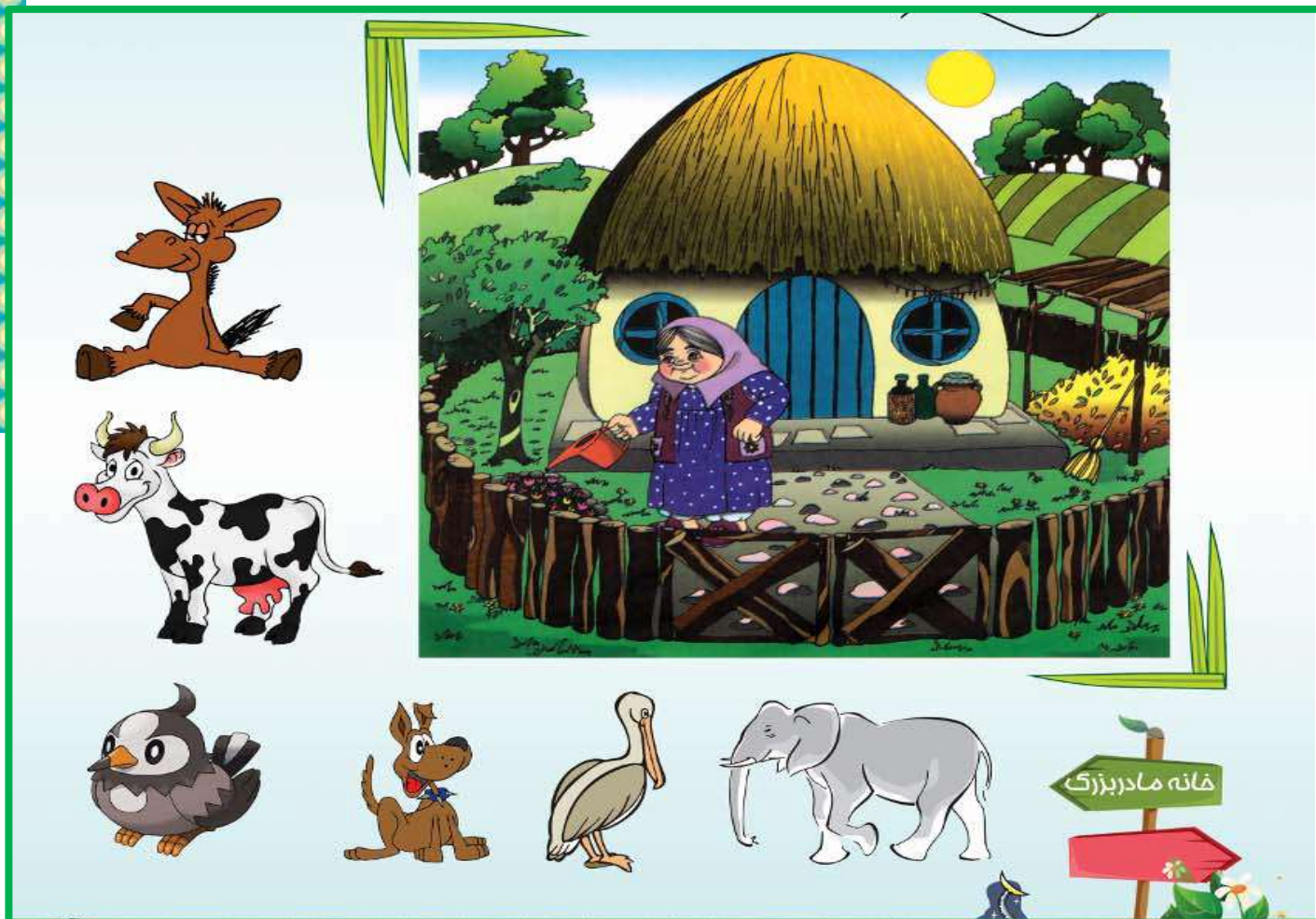
***

تو دشت و کوه و بیشه

پیدا میشه همیشه

(مربی می‌تواند با استفاده از تصویر، قصه‌ی زیر را گفته و در مرحله‌ی بعدی قصه را با استفاده از ماسک حیوانات به صورت نمایشی اجرا کند).

یکی بود، یکی نبود. خاله پیرزنی در کنار جنگلی درخانه‌اش زندگی می‌کرد. یک شب هوا سرد بود و باران می‌بارید. کسی درخانه را زد. پیرزن گفت: کیه؟ در را باز کرد. مرغ زرد رنگی بود. مرغ گفت: هوا سرده، من خیس شده‌ام، می‌تونم پیام خونه‌ات؟ ... پیرزن با مهربونی گفت: بفرما ... مرغ به خانه پیرزن رفت. همین که پیرزن خواست بخوابد، دوباره درخانه زده شد. خاله پیرزن گفت: کیه؟ در را باز کرد و سگ سفیدی را دید و... (سایر حیوانات گاو، الاغ، گربه، به همین ترتیب به خانه پیرزن آمدند) و شب را در آنجا ماندند. و صبح زود در آنجا صبحانه خوردند. خاله پیرزن گفت: باران تمام شده است، حالا همه بروید. ولی مرغ گفت: من که برات قدقدقا می‌کنم، برات تخم طلا می‌زارم برم؟؟؟ پیرزن گفت: بمان، سایر حیوانات نیز به همین منوال در خانه پیرزن ماندند. (مربی با ذکر صدا و اهمیت هر یک از حیوان‌ها علت ماندن آن‌ها را می‌گوید). که به این ترتیب، همه به کمک هم خانه مخصوص خودشان را درست کردند و همه با هم درخانه‌ی پیرزن زندگی کردند.

(مربی می تواند قبل از شروع در مورد لاک پشت و حرکت آهسته و همچنین خرگوش و حرکت

تندش صحبت کند. سپس با توجه به تصاویر، داستان زیر را برای نوآموزان بخواند).

- یکی بود، یکی نبود. در جنگلی، خرگوش و لاک پشتی بود.

- یک روز، خرگوش از لاک پشت که آهسته راه می رفت خواست که با هم مسابقه بدهند.

- لاک پشت قبول کرد.

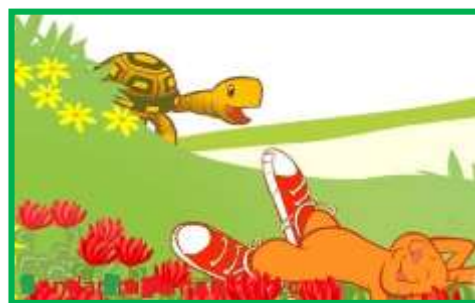

- خرگوش خیلی تند دوید و دوید.

- خرگوش گفت لاک پشت آرام آرام می آید و خوابید.

- لاک پشت آرام آرام آمد و دید خرگوش خوابیده است.

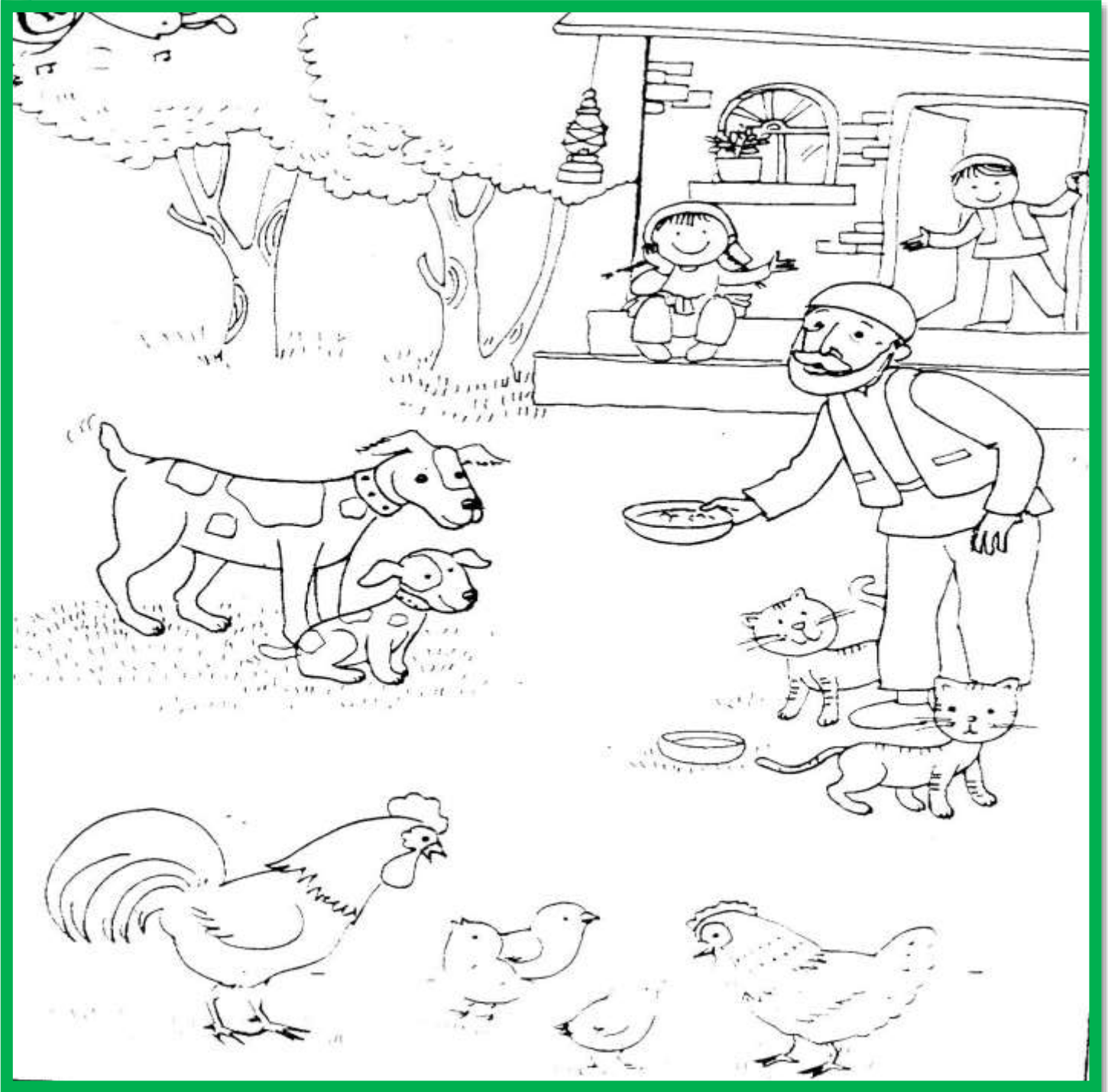

- لاک پشت آرام آرام رفت و به خط پایان رسید و برنده شد.

• فرزندم تصویر زیر را رنگ کن.

(مربی می‌تواند با توصیف تصویر به افزایش گنجینه‌ی لغات و افزایش طول جمله‌ی نوآموزان کمک کند).

عبارات پیشنهادی :

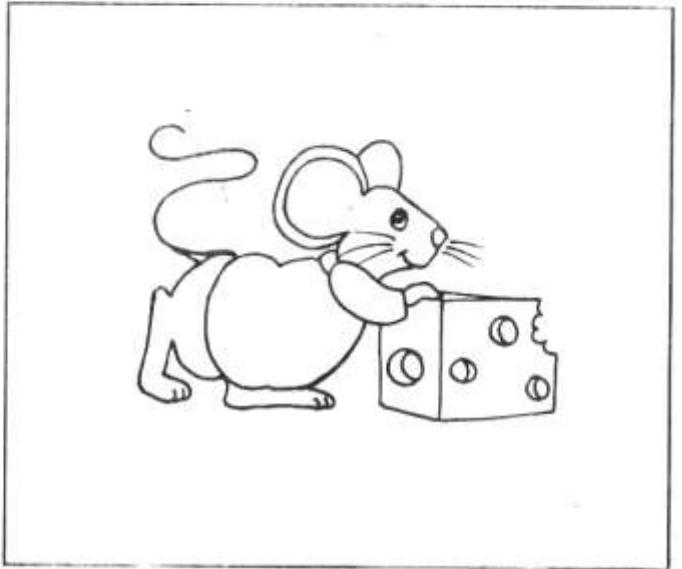
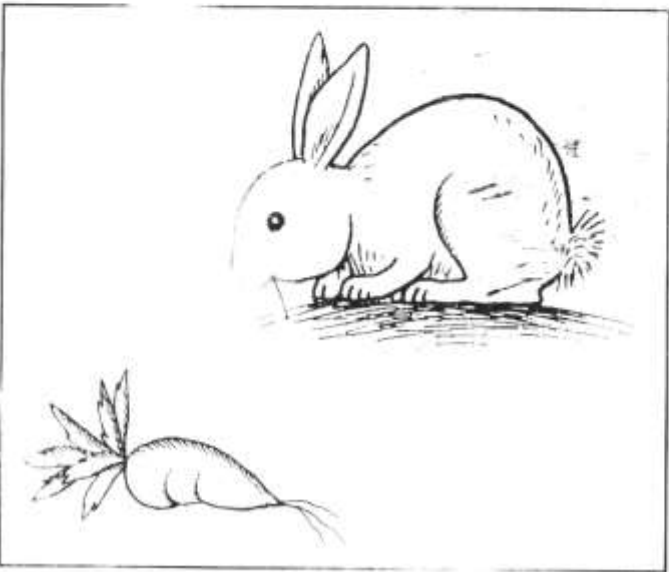
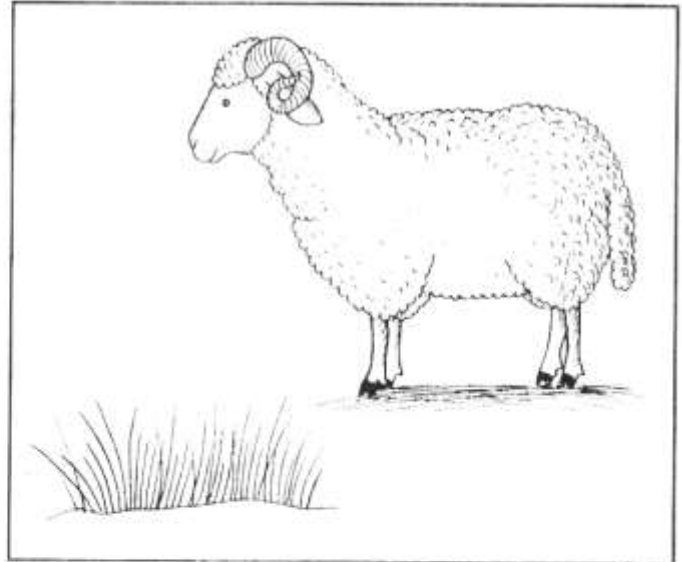
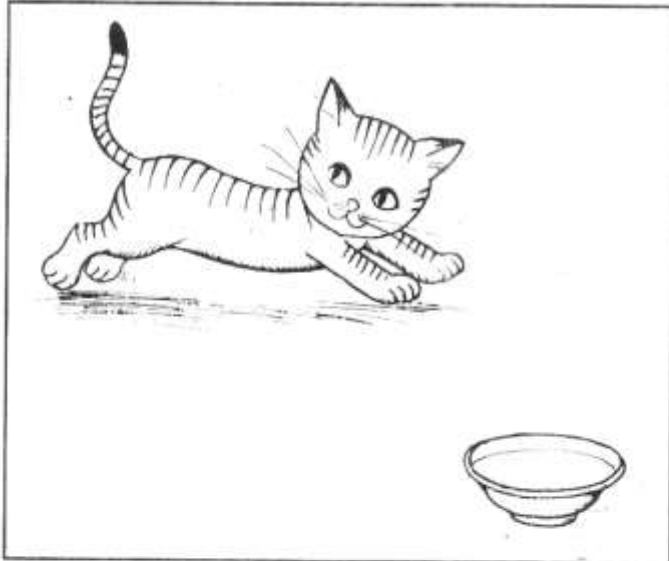
- این پسر گنجشک را اذیت می کند
- این پسر سگ را اذیت می کند
- کدام پسرها کار خوبی می کنند؟
- این پسر گربه را ناز می کند
- این پسر به خرگوش غذا می دهد

روش کار : مربی موقع تدریس هر حیوان، در مورد اذیت نکردن حیوانات صحبت می کند. سپس از نوآموزان می خواهد به صورت گروهی در مورد تصویر با هم بحث و گفتگو کنند و سپس از نوآموزان می خواهد روی تصویری که کار بد را نشان می دهد خط بکشند و کار خوب را رنگ بزنند.

فعالیت پیشنهادی: مربی از نوآموزان می‌خواهد غذای حیوانات مورد نظر را در قالب عبارات پیشنهادی بیان کنند.

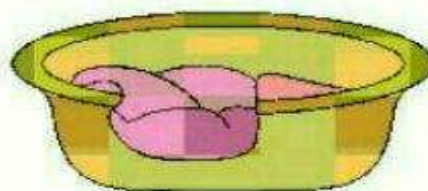
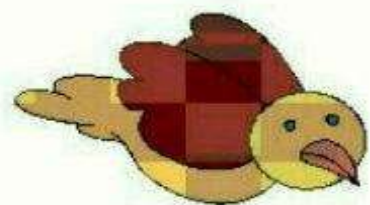
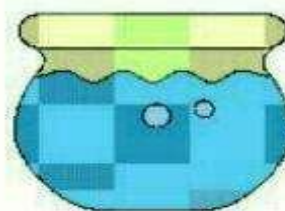
–گوسفند علف می‌خورد. –گره شیر می‌خورد. –موش پنیر می‌خورد.

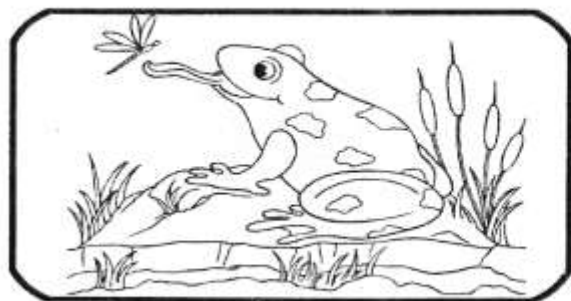
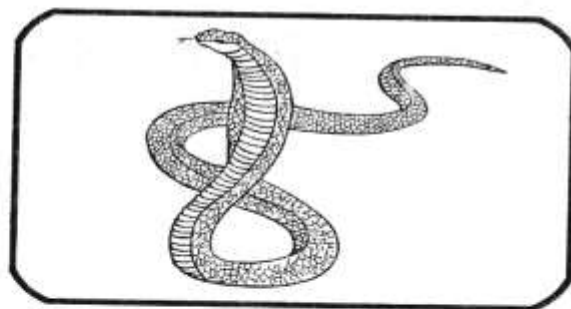
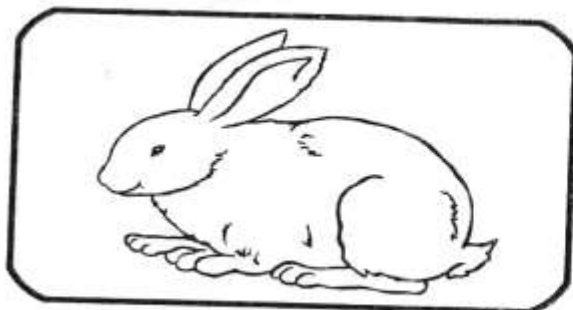
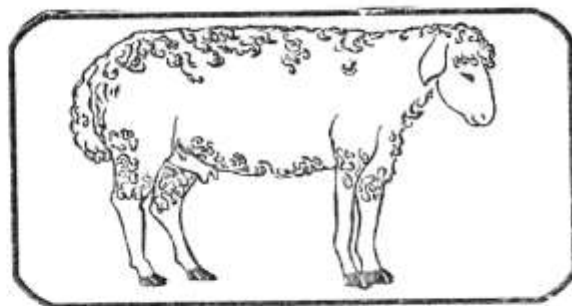
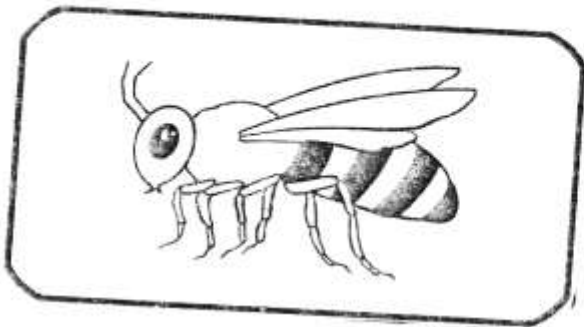
مربی در طول این فعالیت، توصیه‌های توانبخشی مورد نظر هر حیوان را رعایت می‌کند.

فعالیت پیشنهادی: مربی از نوآموزان می‌خواهد، ضمن نام بردن هر حیوان، آن را به محل زندگی خود وصل کند.

فعالیت پیشنهادی: مربی از نوآموزان می‌خواهد، ضمن نام بردن حیوانات زیر طرز حرکت هر حیوان را به صورت مسابقه‌ای و یا پانتومیم در کلاس اجرا کنند و سایر نوآموزان حدس بزنند، حیوان مورد نظر کدام است (مربی در کنار این فعالیت به اصلاح تلفظ نوآموزان نیز می‌پردازد).

● فرزندانم شکل سمت چپ مربوط به کدام حیوان است، دورش خط بکش .

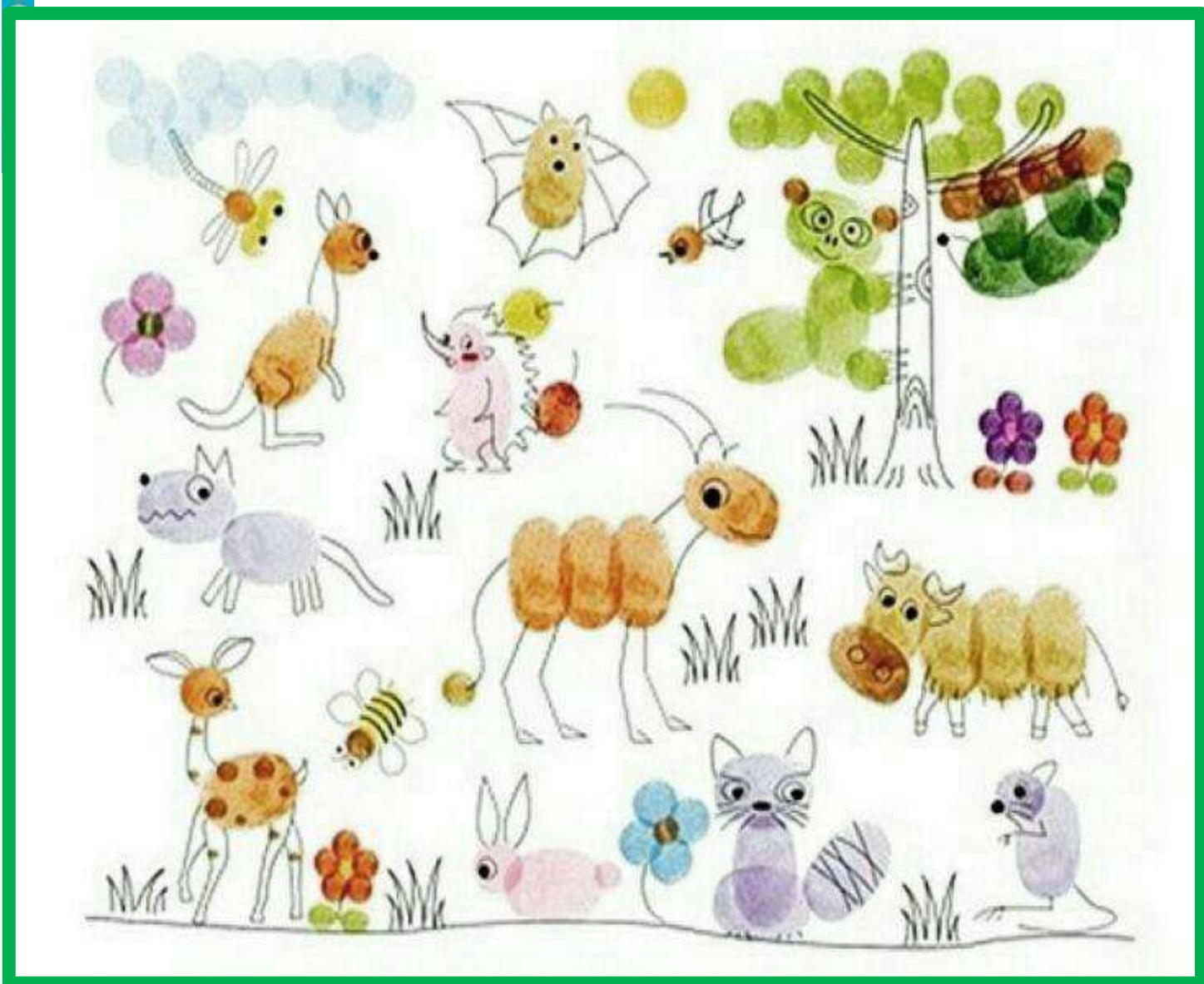
مربی در طول انجام این تمرین همراه نوآموزان بوده و به اصلاح تلفظ و افزایش گنجینه‌ی واژگان کودک کمک می‌کند و حیوانات جدید را معرفی می‌نماید.

نمونه فعالیت طراحی حیوانات با چاپ اثر انگشت

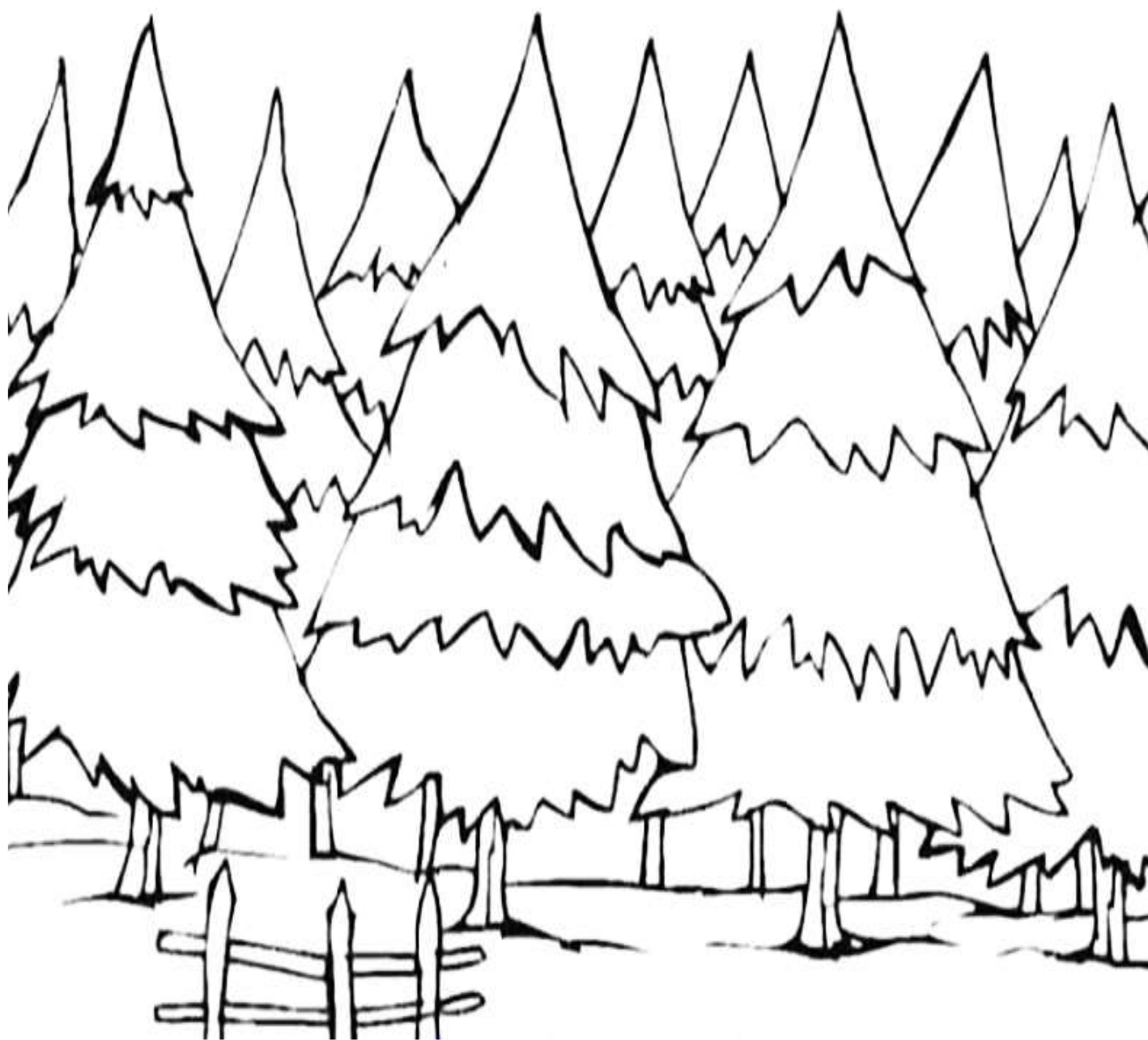
مربی می‌تواند جهت تمرین و تکرار و تثبیت یادگیری پس از تدریس، حیوان مورد نظر را مانند نمونه در دفتر

نقاشی نوآموزان چاپ نموده و با تأکید بر نام هر حیوان و اعضای بدن و ... از نوآموزان بخواهد اعضای بدن

حیوانات مورد نظر را با تلفظ صحیح بکشند.

● مربی از نوآموزان می‌خواهد تا حیواناتی مناسب این مکان (جنگل) را نقاشی کنند و آن‌ها را رنگ کنند. و یا از برچسب حیوانات که در بازار وجود دارد، استفاده نموده و از نوآموزان بخواهد آن‌ها را در تصویر جنگل زیر بچسبانند. با تأکید بر عباراتی که هر نوآموز (با توجه به توانایی‌هایش) می‌تواند، بازگو کند.

نمونه فعالیت دست‌ورزی و الگویابی

● مربی می‌تواند تصاویر حیوانات مختلف را در دفتر شطرنجی طراحی نماید و نوآموزان از آن الگو برداری نموده و ادامه دهند.

